

nauczaj
lepiej

Język Niemiecki

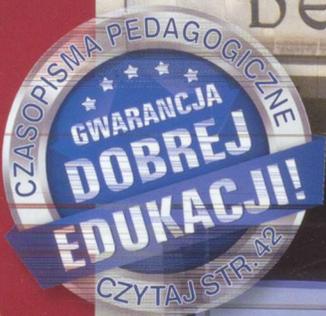
cena **22,50** zł
(w tym 5% VAT)

Pismo wydawane pod patronatem
Goethe-Institut w Polsce

praktyczne, profesjonalne, na wszystkie poziomy nauczania

Od mitu
o porwaniu
Europy przez
Zeusa do Unii
Europejskiej

Rozwijanie
postawy
obywatelskiej
uczniów
w oparciu
o inicjatywę
'Modell
Europa Parlament'

Wolność,
równość,
braterstwo
w historii
ludzkości

Poznawanie
słownictwa
opisującego
systemy
polityczne
Polski i Niemiec

Wydarzenia
polityczne
w sieci

DEM DEUTSCHEN VOLKE

Politik

Politik – Geschichte – Zukunft

- Wissenwertes rund um die EU
- Modell Europa Parlament
- Freiheit, Gleichheit, Brüderlichkeit
- Das politische System Deutschlands und Polens

Instalacja:

1. Włóż płytę CD do napędu – program uruchamia się automatycznie.
2. Jeśli program nie wystartuje automatycznie, uruchom z płyty plik niemiecki.exe.

CD-ROM wersja PC
Win98/ME/2000/XP

Nagrania dźwiękowe i karty pracy
Nagrania wideo zostały udostępnione
przez Goethe-Institut Zentrale
Nagrania dźwiękowe zostały wykonane
przez TR Studio Warszawa

przebieg nauczycieli i lektorów języka niemieckiego

6/2012

nauczaj
lepiej

Język
Niemiecki

praktyczne, profesjonalne, na wszystkie poziomy nauczania

82100301212006

ISSN 1896-5849

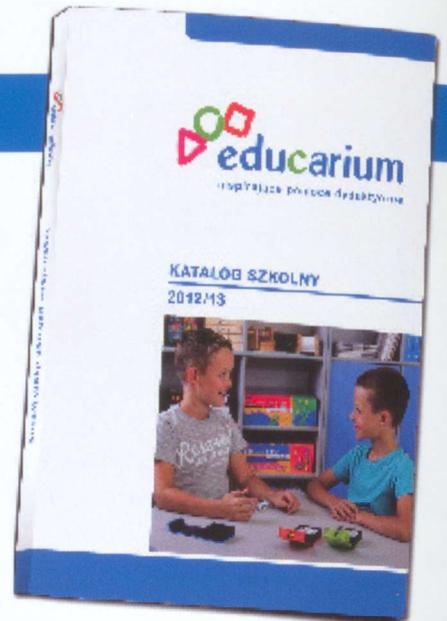

0 774896 584202

Nowe układanki Schubitrix do języka niemieckiego

Układanki Schubitrix zachęcają dzieci do czytania ze zrozumieniem w języku niemieckim. Zadaniem dziecka jest dopasować boki trójkątów w taki sposób, aby stykając się ze sobą utworzyły prawidłowe zdanie, wyrażenie lub wyraz. Każdy komplet zawiera 2 układanki na 18 dużych, dwustronnych elementach.

Więcej układanek Schubitrix w nowym katalogu szkolnym 2012/2013 lub na www.sklep.educarium.pl

Einfache Wörter

Wyrazy w tej układance mają łatwiejszą pisownię względem wymowy.

nr kat. 255-5135

Schwierige Wörter

Wyrazy w tej układance mają trudniejszą pisownię względem wymowy.

nr kat. 255-5137

każda układanka 59 zł

Einfache Sätze

Układanki zawierają bardzo proste zdania składające się z podmiotu i orzeczenia.

nr kat. 255-5133

Lese-impulse

Treści związane z różnicami ilościowymi i kolorami, np. eine blaue Jacke, zwei gelbe Autos, Wyrażenia przyimkowe, np. eine Oma mit Brille, drei Pilze am Baum.

nr kat. 255-5131

OD REDAKCJI

Drogie Czytelniczki, Drodzy Czytelnicy!

Z wielką radością oddajemy w Państwa ręce ostatni w tym roku kalendarzowym numer dwumiesięcznika *Nauczaj Lepiej – Język Niemiecki*. Jego treść stanowią materiały autorskie, w znacznym stopniu ułatwiające przygotowanie zajęć z tematu *Politik – Geschichte – Zukunft*. Bieżący zeszyt otwiera artykuł pt. *Wissenwertes rund um die EU...czyli o krajach członkowskich i symbolach Unii Europejskiej*, opracowany przez Elżbietę Dziurewicz. Autorka prezentuje w nim bogaty zestaw ćwiczeń, którego głównym celem jest rozwijanie sprawności słuchania ze zrozumieniem. Jednym z ciekawszych ćwiczeń zawartych w materiale, okaże się dla Państwa podopiecznych zapewne gra *Finde eine Person*, podczas której będą mogli odgrywać role mieszkańców poszczególnych krajów członkowskich Unii Europejskiej.

Modell Europa Parlament... czyli o rozwijaniu postawy obywatelskiej dzieci i młodzieży na lekcji języka obcego – to tytuł materiałów opracowanych przez Sebastiana Chudaka. W artykule znajdziecie Państwo cały reportaż oraz sześć sekwencji filmu z odpowiednio dobranymi zadaniami.

Z kolei Agnieszka Pawłowska przygotowała zestaw ćwiczeń dla poziomu B2/C1, pt.: *Freiheit, Gleichheit, Brüderlichkeit... czyli o pojęciach, które nie od dziś piszą historię ludzkości*. Mają one na celu utrwalenie i poszerzenie słownictwa związanego z dążeniem o wolność i równość wśród ludzi oraz wywołanie

u uczących się refleksji nad własną historią i drogą do niepodległości.

Wiedzę uczniów na temat systemów politycznych Polski i Niemiec, a także wiedzę o najważniejszych partiach i politykach tych krajów z łatwością będziecie Państwo mogli sprawdzić, a także poszerzać w oparciu o materiały zawarte w artykule Renaty Rybarczyk pt.: *Das politische System Deutschlands und Polens... czyli nieco informacji o systemach politycznych dwóch sąsiadujących ze sobą państw*.

Tradycyjnie, jak niemalże w każdym numerze czasopisma, w kąciку *Mit der Maus...* znajdują się informacje o serwisach internetowych, tym razem poświęconych historycznym i aktualnym wydarzeniom politycznym. Zebrał je, związany od początku z naszą redakcją, Sebastian Chudak.

Żywiąc nadzieję, że będziecie Państwo mieli okazję czerpać inspirację z materiałów zamieszczonych w niniejszym zeszycie, serdecznie zachęcam do jego lektury.

Korzystając z okazji, u progu 2013 roku życzę Państwu spełnienia zamierzeń zawodowych oraz szczęścia w życiu rodzinnym.

Życzę dużo zdrowia i optymizmu.

Państwu, a także redakcji i współautorom dotychczasowych zeszytów *Język Niemiecki – Nauczaj Lepiej* życzę sprzyjających warunków, które pomogą wszystkim osiągnąć w 2013 roku zakładane cele.

FRÖHLICHE WEIHNACHTEN!

Redaktor Naczelna
Renata Rybarczyk

Spis treści

4. Wissenwertes rund um die EU ...czyli o krajach członkowskich i symbolach Unii Europejskiej
Elżbieta Dziurewicz
12. Modell Europa Parlament ... czyli o rozwijaniu postawy obywatelskiej dzieci i młodzieży na lekcji języka obcego
Sebastian Chudak
26. Freiheit, Gleichheit, Brüderlichkeit ...czyli o pojęciach, które nie od dziś piszą historię ludzkości
Agnieszka Pawłowska

30. Das politische System Deutschlands und Polens ... czyli nieco informacji o systemach politycznych dwóch sąsiadujących ze sobą państw
Renata Rybarczyk
41. Über Politik mit der Maus ... czyli o serwisach internetowych poświęconych tematom politycznym itp.
Sebastian Chudak

Wissenwertes rund um die EU

... czyli o krajach członkowskich i symbolach Unii Europejskiej

Niniejszy artykuł traktuje o jednym z najważniejszych współczesnych związków gospodarczo-politycznych świata, a mianowicie o Unii Europejskiej. Zagadnienia dotyczące UE są szczególnie ważne i aktualne ze względu na ogromną rolę odgrywaną w Europie i na świecie przez tę organizację oraz ostatnie wydarzenia związane z przyznaniem jej Pokojowej Nagrody Nobla.

Nasz artykuł koncentruje się nie tylko na Unii Europejskiej jako całości, ale również na poszczególnych jej państwach członkowskich. Przygotowaliśmy dla Państwa m.in. bogaty zestaw ćwiczeń, który poświęcony jest przede wszystkim rozwijaniu sprawności słuchania ze zrozumieniem. Pierwszy z przedstawionych na płycie tekstów opowiada o miłości Zeusa do pięknej księżniczki Europy, drugi traktuje zaś o symbolach Unii Europejskiej. Tradycyjnie w naszym artykule nie może zabraknąć elementów zabawy. Tym razem przygotowaliśmy grę *Finde eine Person*, w której uczniowie wcielają się w rolę obywateli poszczególnych krajów członkowskich oraz *EU-Quiz* sprawdzający wiedzę zdobytą na lekcji.

Chcielibyśmy zaznaczyć, że poniższy scenariusz można wykorzystać w całości lub też skorzystać z poszczególnych załączników, które uatrakcyjnią materiał podręcznikowy.

Grupa docelowa: zestawione ćwiczenia przewidziane są do pracy z uczniami o poziomie biegłości A1-A2

Ramy czasowe: od 1 do 2 jednostek lekcyjnych (w zależności od poziomu zaawansowania oraz wyboru ćwiczeń)

Materiały nauczania/pomoce dydaktyczne:

- pocięte karteczki z załącznika nr 2,
- wycięte pytania z załącznika nr 6,
- słowniki polsko-niemieckie,
- mapa Europy,
- ewentualnie plansze do gry *Schlaue Tiere*.

Cele lekcji:

a) **cel praktyczno-komunikacyjny:** rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu (globalne i szczegó-

łowe rozumienie tekstu), rozwijanie umiejętności mówienia (odpowiedzi na pytania oraz swobodna wypowiedź), rozwijanie umiejętności czytania ze zrozumieniem;

- b) **cel kształcący:** poszerzenie i utrwalenie wiedzy kulturoznawczej i krajoznawczej (informacje o krajach Unii Europejskiej i o jej symbolach), wprowadzenie/utrwalenie nazw krajów i języków europejskich, powtórzenie szyku zdań ze spójnikiem *dass*;
- c) **cel wychowawczy:** przygotowanie uczniów do pracy w parach i w grupach, przygotowanie uczniów do samodzielnego rozwiązywania problemów (wyszukiwanie potrzebnych informacji w Internecie), kształtowanie postawy wzajemnego szacunku i tolerancji, uwrażliwienie uczniów na aspekt wielojęzyczności w Unii.

Przebieg lekcji:

- 1. Młodzi o Unii** – nauczyciel rozdaje powielony załącznik nr 1 i prosi uczniów o zapoznanie się z czterema krótkimi tekstami, w których młode osoby opowiadają o sobie i ich stosunku do Unii Europejskiej. Następnie uczniowie uzupełniają zamieszczoną pod tekstami tabelkę oraz odpowiadają, używając zdań ze spójnikiem *dass*, na pytanie: czym dla Ciebie jest Unia Europejska?
- 2. Znajdź osobę, która ...** – każdy uczeń losuje jedną wyciętą z załącznika nr 2 karteczkę. Przed rozpoczęciem zabawy nauczyciel wyjaśnia, czego dotyczą zamieszczone na niej informacje (*Vorname, Alter, Herkunftsland, Wohnort, Muttersprache, Fremdsprachen*). Zadanie uczniów polega na wcieleniu się w wylosowaną osobę (mamy tutaj przedstawicieli 27 krajów Unii Europejskiej) oraz na odnalezieniu w klasie osób (i zapisaniu ich imion), dla których prawdziwe są poszczególne zdania z tabelki. Gra ta sprawia dużo frajdy (nawet w grupach dorosłych) i może być przeprowadzona już na poziomie biegłości A1.
- 3. Uzupełniamy tabelkę** – kolejne zadanie polega na uzupełnieniu brakujących informacji w tabeli z załącznika nr 3. Ćwiczenie to ma na celu powtórzenie stolic, języków oraz nazw krajów UE. Uczący się mogą pracować ze słownikiem polsko-niemieckim oraz mapą Europy.

¹ Elżbieta Dziurewicz jest doktorantką w Zakładzie Gramatyki Opisowej Języka Niemieckiego w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

4. **Słuchamy mitu o porwaniu Europy** – w załączniku nr 4 znajduje się historia o porwaniu Europy². Przed jej wystłuchaniem można poprosić uczniów, aby na podstawie zamieszczonego rysunku spróbowali odgadnąć, o czym będzie tekst. Podczas słuchania uczniowie uzupełniają brakujące słowa oraz odpowiadają na pytania zamieszczone pod tekstem.
5. **Słuchamy tekstu o symbolach Unii Europejskiej** – nauczyciel rozdaje powielony załącznik nr 5, w którym znajdują się zadania do tekstu o symbolach Unii³. Podczas pierwszego słuchania uczący się zaznaczają słowa pojawiające się w tekście (zadanie nr 1). Po drugim słuchaniu uczniowie poprawiają błędy w zdaniach z zadania nr 2. W ko-

lejnym ćwiczeniu uczniowie wymieniają 17 krajów należących do strefy Euro, a w ostatnim (pracując w parach) próbują odgadnąć, jakie style architektoniczne są widoczne na banknotach Euro.

6. **EU-Quiz** – w załączniku nr 6 proponujemy powtórzenie materiału z lekcji w formie quizu, który można przeprowadzić na kilka sposobów: w parach, w grupach lub w plenum. Niewątpliwie ciekawą propozycją jest zagranie w grę planszową *Schlaue Tiere*, która pojawiła się na łamach „Nauczaj lepiej – Język Niemiecki” w numerze 2/2012.
7. **Internetowe zadanie domowe** – zadanie uczniów polega na znalezieniu w Internecie odpowiedzi na pytania z załącznika nr 7.

Załącznik nr 7
1. 1952 – Italien, Luxemburg, die Niederlande; 1973 – Danemark, Irland, Vereinigtes Königreich; 1981 – Griechenland; 1986 – Portugal; 1995 – Schweden, Österreich; 2004 – Ungarn, Polen, Tschechische Republik, die Slowakei, Slowenien, Malta, Zypern; 2007 – Rumänien; 2a) ca. 500 Mio.; 2b) acht; 2c) 1886-1963; 2d) Herman Van Rompuy
3. das Europäische Parlament in Straburg

Załącznik nr 5
1. słowa pojawiające się w tekście: Ereignis; Sterne; Solidarität; Datum; Jury; Malta; Münze
2. a) zwölf Sterne; b) 1952; d) aus der 9. Symphonie; e) am 9. Mai; f) in Vielfalt geeint; g) in 17 EU-Ländern; h) die Euroscheine sind gleich, die Münzen sind unterschiedlich
3. Spanien, Slowenien, Irland, Portugal, Österreich, Luxemburg, Italien, die Niederlande, Griechenland, Frankreich, Finnland, Deutschland, Belgien, Malta, Zypern, die Slowakei und Estland
4. 5 Euro – Klassik; 10 Euro – Romantik; 20 Euro – Gotik; 50 Euro – Renaissance; 100 Euro – Barock; 200 Euro – Industriezeitalter; 500 Euro – Moderne Architektur

Załącznik nr 4
1.1. Palast; 1.2. Tiere; 1.3. verliebte; 1.4. schnell; 1.5. kam; 1.6. schön; 1.7. ruhig; 1.8. Augen; 1.9. Rücken; 1.10. Angst; 1.11. endlich; 1.12. dort; 1.13. als; 1.14. sofort; 1.15. Hochzeit

EU-Länder	Hauptstadt	Amtssprache	EU-Länder	Hauptstadt	Amtssprache
Belgien	Brüssel	Niederländisch, Französisch, Deutsch	die Niederlande	Amsterdam	Niederländisch
Bulgarien	Sofia	Bulgarisch	Österreich	Wien	Deutsch
Dänemark	Kopenhagen	Dänisch	Polen	Warschau	Polnisch
Deutschland	Berlin	Deutsch	Portugal	Lissabon	Portugiesisch
Estland	Tallinn	Estisch	Rumänien	Bukarest	Rumänisch
Finland	Helsinki	Finnisch, Schwedisch	Schweden	Stockholm	Schwedisch
Frankreich	Paris	Französisch	die Slowakei	Bratislava	Slowakisch
Griechenland	Athen	Griechisch	Slowenien	Ljubljana	Slowenisch
Irland	Dublin	Irisch	Spanien	Madrid	Spanisch
Italien	Rom	Italienisch	die Tschechische Republik	Prag	Tschechisch
Lettland	Riga	Lettisch	Ungarn	Budapest	Ungarisch
Litauen	Wilna	Litauisch	Vereinigtes Königreich	London	Englisch
Luxemburg	Luxemburg	Deutsch, Französisch, Luxemburgisch	Zypern	Nikosia	Griechisch
Malta	Valetta	Maltesisch, Englisch			

Załącznik nr 3

Załącznik nr 2
Micha; 2. Ava; 3. Lars; 4. Jacqueline; 5. Beno; 6. Veera; 7. Ava/Rok/Ona; 8. Mirela; 9. Joana/Micha/Lena; 10. Dimitris/Lawrence

Vorname	Herkunftsland	Wohnort	Muttersprache	Fremdsprache	Die EU heißt für sie/ihn
Markus	Frankreich	Hannover	Deutsch	Französisch, Italienisch	Unterstützung des Schüleraustauschs
Sophia	Frankreich	Mailand	Französisch	Italienisch, Deutsch, Englisch, etwas Polnisch	Fremdsprachen im Ausland lernen können
David	Schweden	Malmö	Schwedisch	Norwegisch, Dänisch	sich frei bewegen können
Raphaella	Italien	Rom	Italienisch	Französisch, Deutsch	neue Leute kennenlernen

Załącznik nr 1

Propomowane odpowiedzi:

2. Materiał powstał na podstawie tekstu zamieszczonego na stronie www.infopoint-europa.de/halloeuropa. Został on jednak w dużej części zmieniony i skrócony.
3. Tekst powstał na podstawie informacji zamieszczonych na stronie internetowej http://berlin.adagio4.eu/view/de/Europa/EU_Vorstellung/Symbole_der_EU.html

Was bedeutet die Europäische Union für euch?

a) Ich bin Markus und komme aus Deutschland. Ich wohne in Hannover und gehe dort in die Ludwig-Windhorst-Schule. Meine Muttersprache ist Deutsch. In der Schule lerne ich Französisch und Italienisch. Die Europäische Union heißt für mich: Reisefreiheit. Die EU unterstützt den Schüleraustausch, deshalb konnte ich vor einem Jahr für zwei Monate nach Spanien gehen. Das war einfach fantastisch!

b) Ich heiße Sophia und komme aus Frankreich. Im Moment arbeite ich als Au-Pair-Mädchen in Mailand, Italien. Ich spreche Französisch als Muttersprache. Meine Fremdsprachen sind Italienisch, Deutsch und Englisch. Ich spreche auch etwas Polnisch. Das wichtigste an der EU ist für mich, dass ich Fremdsprachen im Ausland lernen kann. Das ist so faszinierend.

c) Ich heiße David und komme aus Malmö in Schweden. Meine Muttersprache ist Schwedisch. Ich spreche auch fließend Norwegisch und Dänisch. Außerdem lerne ich Englisch und Deutsch. Ich arbeite als Manager in einem internationalen Konzern. In meinem Beruf muss ich viel reisen. An der EU gefällt mir, dass ich mich frei bewegen kann. Aus diesem Grund merke ich meistens nicht, dass ich über eine Grenze fahre.

d) Mein Name ist Raphaela. Ich komme aus Italien. Ich wohne mit meinen Eltern in Rom. Meine Muttersprache ist Italienisch. Ich spreche auch Französisch und ein bisschen Deutsch. Ich studiere internationale Beziehungen an der Sapienza-Universität in Rom. Bei uns an der Uni gibt es viele Stipendiaten aus ganz Europa. Die EU heißt für mich neue Menschen und Kulturen kennen lernen.

Ergänzt die Tabelle!

Vorname	Markus	Sophia	David	Raphaela
Herkunftsland				
Wohnort				
Muttersprache				
Fremdsprache				
Die EU heißt für sie/ihn				

Was bedeutet die EU für dich?

Die EU heißt für mich _____

An der EU gefällt mir (nicht), dass _____

Das Wichtigste an der EU ist für mich, dass _____

Na płycie CD znajdziesz załączniki do tej lekcji.

Zař. 2

A1-A2

Załącznik nr 2

Kate	26	England	Liverpool	Englisch	Deutsch und Polnisch
Lars	16	Schweden	Göteborg	Schwedisch	Norwegisch, Dänisch und Englisch
Raul	18	Spanien	Barcelona	Spanisch	Italienisch und Englisch
Rok	22	Slowenien	Ljubljana	Slowenisch	Englisch und Russisch
Marija	15	die Slowakei	Bratislava	Slowakisch	Tschechisch und Englisch
Mirela	20	Rumänien	Braşov	Rumänisch	Englisch und Russisch
Joana	19	Portugal	Porto	Portugiesisch	Spanisch, Italienisch und Englisch
Michał	27	Polen	Posen	Polnisch	Englisch, Deutsch, Dänisch und Spanisch
Luuk	19	die Niederlande	Rotterdam	Niederländisch	Deutsch und Französisch
Lawrence	30	Malta	Valletta	Maltesisch	Englisch und Italienisch
Jean-Claude	18	Luxemburg	Dudelange	Luxemburgisch	Englisch und Deutsch
Ona	19	Litauen	Kauen	Litauisch	Lettisch, Russisch und Englisch
Ilze	29	Lettland	Riga	Lettisch	Englisch und Rumänisch
Francesco	18	Italien	Neapel	Italienisch	Deutsch und Englisch
Ava	23	Irland	Cork	Irish	Englisch und Norwegisch
Erzsébet	16	Ungarn	Budapest	Ungarisch	Russisch und Englisch
Theodoros	42	Griechenland	Thessaloniki	Griechisch	Italienisch

Załącznik nr 2, cd.

Johanna	17	Deutschland	Köln	Deutsch	Englisch und Polnisch
Jacqueline	25	Frankreich	Lyon	Französisch	Japanisch und Englisch
Veera	12	Finnland	Turku	Finnisch	Schwedisch und Englisch
Polina	15	Estland	Pernau	Estlisch	Russisch und Lettisch
Jens	44	Dänemark	Aaahs	Dänisch	Norwegisch und Englisch
Vojtech	26	Tschechien	Ostrau	Tschechisch	Englisch
Dimitris	50	Zypern	Nikosia	Griechisch	Italienisch
Beno	14	Bulgarien	Sofia	Bulgarisch	Russisch und Deutsch
Lena	18	Österreich	Salzburg	Deutsch	Englisch und Spanisch
Clara	21	Belgien	Antwerpen	Niederländisch	Englisch und Deutsch

Finde eine Person,...	Vorname
1) ...die vier Fremdsprachen lernt.	
2) ...die in Cork wohnt.	
3) ...die aus Schweden kommt.	
4) ...die Japanisch lernt.	
5) ...die 14 Jahre alt ist.	
6) ...die in Turku wohnt.	
7) ...deren Vorname aus drei Buchstaben besteht.	
8) ...deren Vorname auf la endet.	
9) ...die Spanisch lernt.	
10) ...die auf einer Insel wohnt.	

Zař. 6

Załącznik nr 6

In welches Tier hat sich Zeus verwandelt, um das Herz von Europa zu erobern?	Die Europäische Union besteht aus	Wie viele Amtssprachen gibt es in Belgien?	In wie vielen EU-Ländern kann man mit dem Euro bezahlen?
a) in ein Pferd b) in einen Löwen c) in einen Stier	a) 17 Ländern b) 22 Ländern c) 27 Ländern	a) drei b) vier c) fünf	a) in 15 b) in 20 c) in 27
An welchem Tag wird der Europatag gefeiert?	Wie viele Eurobanken gibt es?	Wie viele Sterne sind auf der Flagge der EU zu sehen?	Wie heißt die Hauptstadt von Belgien?
a) am 3. Mai b) am 4. Mai c) am 9. Mai	a) fünf b) sechs c) sieben	a) zehn b) zwölf c) siebenundzwanzig	a) Brüssel b) Luxemburg c) Riga
Wer ist der Komponist der Europahymne?	In welchem der folgenden Länder wurde der Euro eingeführt?	Welches Land gehört nicht zur EU?	Welche Farbe hat der 100-Euroschein?
a) Wolfgang Amadeus Mozart b) Johann Sebastian Bach c) Ludwig van Beethoven	a) in Schweden b) in Thailand c) in Dänemark	a) Dänemark b) die Schweiz c) Malta	a) grün b) blau c) gelb
Wie heißt die Hauptstadt von Lettland?	Welche Amtssprachen gibt es in Luxemburg?	Wie heißt die Hauptstadt von Rumänien?	Der höchste Nennwert einer Eurobanknote ist...
a) Riga b) Wilna c) Tallin	a) Deutsch, Englisch, Luxemburgisch b) Deutsch, Französisch, Luxemburgisch c) Deutsch, Französisch, Niederländisch	a) Bukarest b) Buxarest c) Riga	a) 200 Euro b) 500 Euro c) 1000 Euro

Ergänzt die Tabelle!

EU-Länder	Hauptstadt	Amtssprache	EU-Länder	Hauptstadt	Amtssprache
	Brüssel	Niederländisch, Französisch, Deutsch	die Niederlande	Amsterdam	
Bulgarien	Sofia		Österreich		Deutsch
Dänemark		Dänisch	Polen	Warschau	
Deutschland		Deutsch	Portugal	Lissabon	
Estland	Tallinn			Bukarest	Rumänisch
	Helsinki	Finnisch, Schwedisch	Schweden		Schwedisch
	Paris	Französisch		Bratislava	Slowakisch
Griechenland	Athen		Slowenien	Ljubljana	
Irland	Dublin		Spanien		Spanisch
Italien		Italienisch		Prag	Tschechisch
	Riga	Lettisch	Ungarn		Ungarisch
Litauen	Wilna		Vereinigtes Königreich		Englisch
Luxemburg		Deutsch, Französisch, Luxemburgisch		Nikosia	Griechisch
	Valletta	Maltesisch, Englisch			

1. Woher hat der Erdteil Europa seinen Namen? Hört die Geschichte zweimal und ergänzt die fehlenden Wörter!

Es war einmal eine sehr schöne Prinzessin namens Europa. Sie wohnte mit ihren Eltern in einem großen (1) _____. Europa spazierte gerne im Wald und beobachtete (2) _____. Als Zeus, der Göttervater, sie gesehen hatte, (3) _____ er sich sofort in sie. Das war Liebe auf den ersten Blick. Er wollte sie möglichst (4) _____ kennenlernen. Da Europa Tiere so liebte, (5) _____ Zeus auf die Idee, sich in ein Tier zu verwandeln. Er verwandelte sich in einen (6) _____ Stier. Als Europa das Tier sah, näherte sie sich ihm. Der Stier war sehr (7) _____ und schaute Europa fest in die (8) _____. Europa begann den Stier zu streicheln und setzte sich auf seinen (9) _____. Im gleichen Augenblick lief der Stier mit der Prinzessin davon. Europa hatte am Anfang (10) _____ und schrie mit voller Kraft. Dann beruhigte sie sich wieder. Sie liefen sehr lange und erreichten (11) _____ ein neues Land, das nach der schönen Prinzessin Europa genannt wurde. Zeus verwandelte sich (12) _____ in einen Menschen. (13) _____ Europa ihn erblickt hatte, war sie (14) _____ bis über beide Ohren verliebt. Sie feierten (15) _____ und lebten glücklich und zufrieden bis ans Ende ihrer Tage.

2. Antwortet auf die Fragen!

- Wer war Europa?
- Warum hat sich Zeus in ein Tier verwandelt?
- Wie sah die erste Begegnung von Europa und Zeus aus?

1. Hört den Text über die Symbole der Europäischen Union! Markiert die Wörter, die ihr gehört hat!

Frieden ● Ereignis ● Termin ● Datum ● Schiller ● Solidarität ● Erzählung ●
Sterne ● Malta ● Jury ● Wette ● England ● Verteidigungsminister ●
Einigkeit ● Parlament ● Münze ● Geschichte

2. Hört den Text noch einmal und korrigiert die folgenden Sätze!

- a) Auf der Flagge der EU sind zehn Sterne zu sehen.
- b) Die Flagge wurde 1965 vom Europarat eingeführt.
- c) Die Melodie der Europäischen Hymne kommt aus der 6. Symphonie Beethovens.
- d) Der Europatag wird am 8. Mai gefeiert.
- e) Das Motto der EU lautet in Vielfalt verbunden.
- f) Der Euro ist ein gemeinsames Zahlungsmittel in 15 EU-Ländern.
- g) Die Münzen sind in allen Ländern gleich.

3. Nennt EU-Länder in denen ihr mit dem Euro bezahlen könnt!

---

4. Auf den Euroscheinen werden die unterschiedlichen architektonischen Stile Europas im historischen Verlauf dargestellt. Könnt ihr sie erkennen?

Gotik ● Moderne Architektur ● Renaissance ● Barock ●
Industriezeitalter ● Klassik ● Romantik

Recherchiert im Internet und sucht nach Informationen über die EU!

1. Ergänzt die EU-Mitgliedstaaten!

1952 – Belgien, Frankreich, Deutschland, _____, _____, _____

1973 – _____, _____, _____

1981 – _____

1986 – Spanien, _____

1995 – Finnland, _____, _____

2004 – Estland, Lettland, Litauen, _____, _____, _____,
 _____, _____, _____, _____

2007 – Bulgarien, _____

2. Antwortet auf die Fragen!

a) Wie viele Menschen leben in der EU?

b) Wie viele Euromünzen gibt es?

c) Wann lebte Robert Schuman – einer der Gründerväter der EU?

d) Wer ist der Präsident des Europäischen Rates?

3. Was ist auf dem Bild zu sehen? Wo befindet sich dieses Gebäude?

Modell Europa Parlament

... czyli o rozwijaniu postawy obywatelskiej dzieci i młodzieży na lekcji języka obcego

Od wielu już lat mówi się w Polsce i w krajach, które funkcjonują na zasadach demokracji, o konieczności rozwijania tzw. społeczeństwa obywatelskiego. Pod tym pojęciem rozumie się taki typ społeczeństwa, którego członkowie charakteryzują się aktywnością, zdolnością do samoorganizacji, do określania i osiągania wyznaczanych sobie (bez udziału władzy i instytucji państwowych) celów itd. Mówi się przy tym, że podstawową cechą społeczeństwa obywatelskiego jest świadomość jego członków potrzeb wspólnoty oraz dążenie do ich zaspokajania. Ponadto wskazuje się ma zainteresowanie sprawami społeczeństwa oraz poczucie odpowiedzialności za jego dobro jako cechy charakteryzujące jego członków.

W nakreślonym powyżej kontekście uznać można, że kształtowanie postawy obywatelskiej już najmłodszych członków naszego społeczeństwa, tj. naszych uczniów, zarówno dzieci jak i młodzieży, jest istotnym celem edukacji. Cel ten, podobnie jak inne cele wychowawcze (w tym np. kształtowanie postawy tolerancji, rozwijanie empatii i umiejętności współpracy z innymi uczniami, np. przy realizacji wspólnych projektów), można naturalnie także próbować osiągnąć na lekcjach języka obcego. Właśnie tutaj, przy okazji wprowadzania nowych jednostek leksykalnych czy też treningu receptywnych i produktywnych sprawności językowych i prezentując informacje o systemie politycznym oraz aktywności obywateli krajów, których języka nauczamy, możemy sprowokować uczniów do refleksji na temat ich własnych postaw i zachowań.

Bodźcem do takiej refleksji może stać się praca z reportażem, pt. „Modell Europa Parlament” (autorem reportażu jest Zaza Rusadze), który ukazał się w serii *KuBus Magazin* (www.goethe.de/kubus) – na tej stronie WWW znajdziemy wszystkie reportaże z serii KuBus wraz z krótkimi tekstami informacyjnymi na tematy w nich omawiane oraz transkrypcjami tekstu; reportaże nie są niestety zdy-

daktyzowane) produkowanej w latach 2003–2007 przez Goethe-Institut². *Modell Europa Parlament* (MEP) to inicjatywa, która ma swój początek w Niderlandach. Siedziba założonej tam *International Foundation Model European Parliament* znajduje się w Den Haag. W ramach projektu MEP organizowane są dwa razy do roku spotkania młodzieży ze wszystkich krajów członkowskich Unii Europejskiej. Poprzedzają je spotkania w poszczególnych krajach, w ramach których uczniowie pracują w ośmiu komisjach, debatują nad aktualnymi problemami polityki europejskiej i światowej, opracowują rezolucje. W ten sposób w ramach swoistej symulacji prac Parlamentu Europejskiego uczą się zasad pracy w zespole, kultury dyskusji oraz rozwijają istotne cechy, jak np. empatię.

Materiały audiowizualne oferowaliśmy Państwu na łamach „Nauczaj lepiej” dotychczas dość rzadko. Dydaktyzacja filmu pojawiła się jedynie w numerze 5/2010, w artykule Rafała Piechockiego i Eweliny Sarad, pt. „Herzlich willkommen in der Metropole Ruhr!”. Także w rubryce „... mit der Maus” wskazywaliśmy kilkakrotnie na strony WWW zawierające interesujące materiały audiowizualne, np. www.dw-world.de w numerze 1/2011. Ponieważ jednak nasi uczniowie przez codzienny kontakt z telewizją i mediami interaktywnymi są przyzwyczajeni do korzystania z tego typu materiałów, to wydaje się, że celowym jest wprowadzanie ich coraz częściej na lekcje. Z całą pewnością wpłynie to pozytywnie na ich motywację do nauki. Należy jednak pamiętać o tym, aby wykorzystywanemu przez nas materiałowi towarzyszyła odpowiednia dydaktyzacja. Oglądania filmu nie można bowiem traktować tylko jako nagrody lub wypełniacza czasu lekcyjnego.

Ze względu na długość materiału filmowego (ponad 13 minut) i biorąc pod uwagę jego stopień trudności (temat i język którym posługują się osoby w nim występujące, tempo ich wypowiedzi i cechy typowe dla języka mówionego – transkrypcja całego tekstu znajduje się w załączniku nr 9) podzieliliśmy go na aż sześć sekwencji. Na płycie załączonej do bieżącego numeru „Nauczaj lepiej” znajdziecie Państwo zatem obok reportażu prezentowanego w całości także sześć kolejnych sekwencji (1. Bei der Ankunft (00:55), 2. Die erste Begegnung (02:48), 3. Die Kleiderordnung (01:09), 4. Arbeit in den Ausschüssen (04:10), 5. In Berlin (02:47), 6. Abschluss (01:40)), do których prezentujemy poniżej

Tipp von der Maus

1 Dr Sebastian Chudak jest adiunktem w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu;

2 Za zgodę na dydaktyzację reportażu i udostępnienie nagrania wideo na płycie załączonej do bieżącego numeru „Nauczaj lepiej” dziękujemy Goethe-Institut Zentrale i pani Maren Niemeyer.

odpowiednie zadania (załączniki nr 1 do 6), z których większość wymaga globalnego lub selektywnego zrozumienia tekstu. Podział taki ma jednak przede wszystkim uzasadnienie dydaktyczne. Praca z krótszymi sekwencjami pozwala bowiem na skupienie uwagi na wybranych aspektach filmu i treściach w nim prezentowanych, ułatwia powtórne odtwarzanie interesujących nas fragmentów nagrania, wpływa pozytywnie na aktywizację uczniów, zapobiega bezrefleksyjnemu oglądaniu, przez zadania obserwacyjne i inne, konkretyzuje cele pracy. Zadaniom do reportażu towarzyszy jedno zadanie, którego celem jest rozwijanie u uczniów umiejętności dyskusowania. Obok jednostek leksykalnych przydatnych podczas wymiany zdań (załącznik nr 7), znajdziecie tu Państwo propozycje kilku tematów, na które uczniowie mogą dyskutować (załącznik nr 8).

* * *

Osobom zainteresowanym projektem *Modell Europa Parlament* polecamy strony www.mep-germany.de oraz www.mepaustria.at. Obok aktualnych informacji o działalności MEP znajdziemy tu programy obrad, terminy kolejnych spotkań, sprawozdania i ciekawostki, nagrania audio i wideo z odbytych obrad. Wszystko to może być wykorzystane w przypadku pracy z uczniami o wyższej bie-

głości językowej do pogłębienia ich wiedzy na temat MEP, parlamentarizmu itp. Osobom interesującym się tą tematyką polecamy ponadto stronę powstałą w 1987 roku organizacji pozarządowej *European Youth Parliament*: www.eyp.de. Jego członkiem jest także Polska: www.eypoland.com.

* * *

Grupa docelowa: dzieci i młodzież (stopień biegłości językowej B1 i wyżej);

Ramy czasowe: od 2 do 4 godzin lekcyjnych (w zależności od poziomu językowego i wieku uczniów/w zależności od wybranego wariantu (por. poniżej „Możliwy przebieg zajęć”));

Materiały nauczania/ pomoce dydaktyczne: skopiowane karty pracy (patrz załączniki); słowniki; sprzęt do odtworzenia sekwencji wideo.

Cele lekcji:

a) cel praktyczno-komunikacyjny: rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu (przede wszystkim se-

lektywnego i globalnego) i wykorzystywania bodźców wizualnych towarzyszących odsłuchiwanemu tekstowi dla lepszego jego zrozumienia; rozwijanie umiejętności czytania ze zrozumieniem;

b) cel kształceniowy: rozszerzenie i utrwalenie słownictwa na temat polityki i parlamentarizmu; przyswojenie wybranych struktur językowych;

c) cel wychowawczy: rozwijanie postawy obywatelskiej i umiejętności prowadzenia dyskusji, wdrażanie uczniów do pracy w grupach.

* * *

Możliwy przebieg zajęć:

1. W przypadku uczniów o wyższym poziomie biegłości językowej proponujemy, aby przed prezentacją filmu poprowadzić z nimi rozmowę, której celem będzie aktywizacja ich wiedzy na temat parlamentu, jego struktury (w Polsce i w Niemczech), zasad prowadzenia obrad, pracy posłów itp. Informacje te, które powinny być im znane z lekcji Wiedzy o społeczeństwie, należy oczywiście zebrać na tablicy, np. w formie asocjogramu. Przeprowadzenie takiej rozmowy wprowadzającej w temat jest oczywiście celowe także w grupach o niższej biegłości językowej. Rozmowa będzie musiała jednak odbyć się częściowo w języku polskim. Będzie ona jednak okazją do wprowadzenia nowych jednostek leksykalnych, np. *das Parlament, der Abgeordnete, der Ausschuss, abstimmen, der Vorsitzende, seine Stimme abgeben, für/gegen etwas sein* itp.
2. Celem pierwszego zadania z załącznika nr 1 jest przygotowanie uczniów do obejrzenia pierwszej sekwencji reportażu „Modell Europa Parlament”. Wybrane przez nas ilustracje przedstawiają młodzież przybywającą w 2007 roku na obrady MEP do Poczdamu. Opisuąc zdjęcia uczniowie antycypują treść reportażu, uaktywniają swoją wiedzę (procesy opisywane przez psychologów jako *top-down*). Kolejne zadania wymagają selektywnego (zadanie *multiple-choice*) i szczegółowego (pytanie do filmu) zrozumienia treści filmu.
3. Zadania z kolejnych załączników (2–6) mają podobny cel jak te z załącznika nr 1. Ich rozwiązania można porównać z transkrypcją tekstu, którą znajdziemy w załączniku nr 9. Prace z reportażem można zakończyć podsumowaniem w formie wymiany zdań na temat działalności MEP, celów, jakie uczestnicząca w nim młodzież może osiągnąć itp.
4. Na zakończenie proponujemy zorganizowanie „obrad parlamentarnych” w klasie! W załączniku nr 7 umieściliśmy listę słówek i zwrotów przydatnych w dyskusji. Mogą być one wykorzystane przez uczniów podczas dyskusji na jeden z tematów, które proponujemy w załączniku nr 8. Temat może być wybrany poprzez losowanie!

Gesichter vor sich haben, Menschen von überall, 4) sie neugierig sind. (Potsdam), 2) in einer Jugendherberge wohnen, 3) plötzlich 150 neue sehr aufregend, weil 1) sie in eine fremde Stadt kommen (nach Antwort) na pytanie: Es ist für die Schülerinnen und Schüler

Załącznik nr 1

Rozwiązanie

Załącznik nr 1 (Bei der Ankunft)

Bevor du die erste Filmsequenz siehst, schau dir genau die Bilder unten an!
Wen siehst du? Wie sehen die Personen aus? Wo sind sie? Erzähl über die Bilder!

Schau dir jetzt die erste Filmsequenz an. Ergänze anschließend die Sätze!

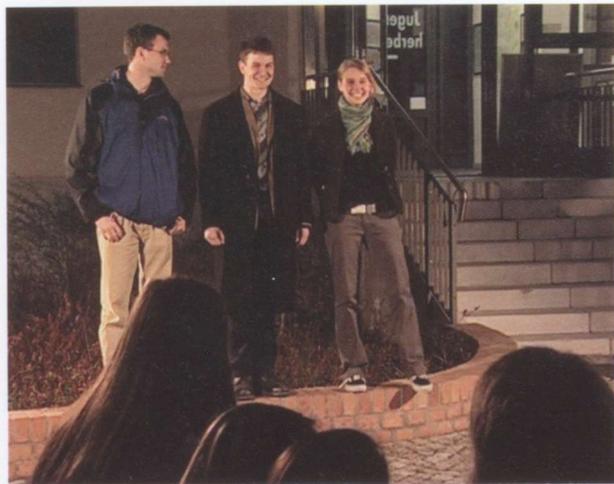
1. Das „Modell Europa Parlament“ – kurz MEP genannt – findet in Deutschland ..... statt.
a) jedes zweite Jahr   b) jedes Jahr   c) zweimal im Jahr
2. Es ist eine Initiative, die eine Simulation des Europaparlaments für Schulgruppen der ..... Klassen veranstaltet
a) 8. und 9.   b) 9. und 10.   c) 10. und 11.
3. Die Initiative wird unter anderem vom Auswärtigen Amt und vom Deutschen ..... gefördert.
a) Bundestag   b) Bundesrat   c) Bundeskanzler
4. Jeweils ..... Schülerinnen und Schüler reisen aus jedem Bundesland nach Potsdam und Berlin, um europäische Themen zu diskutieren.
a) sieben   b) acht   c) neun
5. Die Schülerinnen und Schüler sind im Alter zwischen ..... Jahren.
a) 15 und 18   b) 16 und 18   c) 16 und 17
6. Sie bleiben dort .....
a) einen Tag   b) eine Woche   c) einen Monat
7. Insgesamt nehmen daran ..... Jugendliche teil.
a) 130   b) 140   c) 150

Beantworte jetzt die folgende Frage:

Warum ist die Teilnahme am MEP für die Schülerinnen und Schüler aufregend?

Załącznik nr 2 (Die erste Begegnung)

Bevor du die zweite Filmsequenz siehst, schau dir genau die Bilder unten an! Was ist hier los? Was machen die Menschen, die du siehst? Was vermutest du?

Nachdem du die ganze Filmsequenz gesehen hast, überprüfe, ob sich deine Vermutungen bestätigt haben. Was war richtig? Was war eventuell falsch?

* * *

Das Mädchen, das du im Bild unten siehst, heißt Nina Mehl und ist die Präsidentin des MEP 2006. Gemeinsam mit Steffen Allner und Sebastian Wunderlich wird sie die Ausschüsse beraten und das Plenum leiten. Hör genau zu und versuch in Stichworten zu notieren, was sie über die Organisation des MEP sagt.

Empty speech bubble for taking notes.

Es wird im Film gesagt, dass die Schülerinnen und Schüler in Ausschüssen verschiedene Themen behandeln. Was ist aber ein Ausschuss? Wähle die richtige Definition!

Ein „Ausschuss“ ist:

- a) ein Raum, in dem mehrere Personen zusammen arbeiten;
- b) eine Gruppe von Personen, die für besondere Aufgaben aus einer größeren Gruppe von Personen gewählt wird;
- c) ein Synonym für das Wort „Parlament“.

* * *

Frau Anna-Barbara von Bülow, Vorstand MEP-Deutschland e.V, erklärt, wie die Idee des MEP entstanden ist und wie alles begann. Hör zu und ergänze anschließend die Sätze!

1. Das Ganze ist aus dem Bedürfnis oder der Idee entstanden, Schülern .....
nahezubringen.
  - a) Demokratie
  - b) Europa
  - c) Ordnung
2. Wir hatten zunächst nur eine Schule in .....
  - a) Rom
  - b) Bonn
  - c) Berlin
3. Das lief .....
  - a) nicht so gut
  - b) ganz wunderbar
  - c) besser, als wir erwartet hatten
4. Damals haben wir auch so viele Spenden bekommen von Stiftungen, dass wir doch ..... hatten, dass wir gleich darauf beschlossen haben, ein erstes deutsches MEP zu machen
  - a) viele interessierte Klassen
  - b) eine so gut gefüllte Kasse

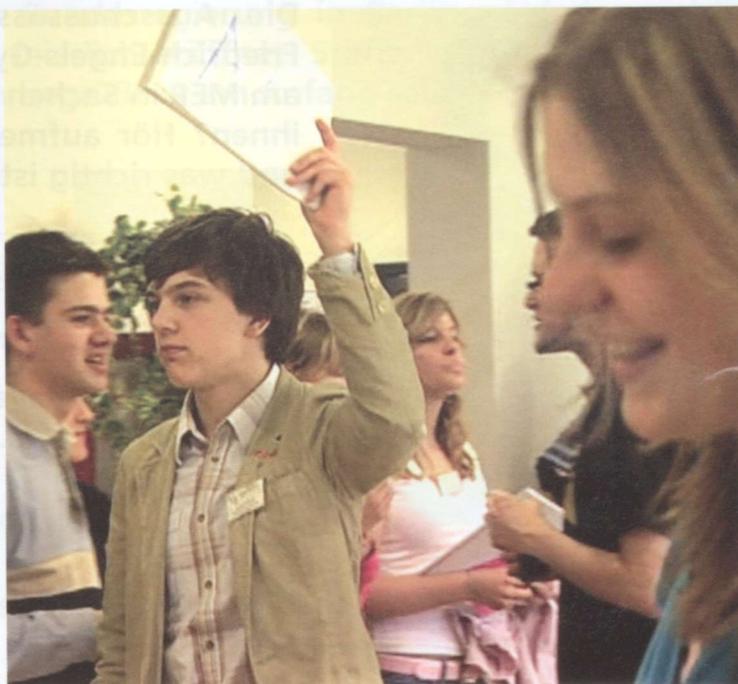

* * *

Schau dir den Film noch einmal an! Markiere anschließend die richtigen Antworten auf die Fragen unten! Hier sind mehrere Antworten möglich.

1. Wer koordiniert die Bildung der Teams?
  - a) Jugendliche wie Nina, die bereits an vorigen MEPs teilgenommen haben, koordinieren die Bildung der Teams.

- b) Die Bildung der Teams wird von Lehrern koordiniert.
- c) Die Schülerinnen und Schüler entscheiden selbst, wie die Teams gebildet werden.
2. Welchen Ablauf hat das MEP?
- a) Jedes Jahr werden die gleichen Themen diskutiert.
- b) Jedes Jahr wird immer etwas geändert.
- c) Es gibt gar keinen starren Ablauf.
3. Welche Aufgabe haben beim MEP die Lehrer?
- a) Die Lehrer beobachten die Schülerinnen und Schüler.
- b) Die Lehrer sorgen für Ruhe und Ordnung.
- c) Die Lehrer wählen Schüler aus, die später an einer europaweiten Parlamentssimulation teilnehmen.
4. Welche Funktion haben Teambuildingsspiele?
- a) Sie haben kein bestimmtes Ziel. Die Schülerinnen und Schüler sollen Spaß haben.
- b) Sie lockern die Atmosphäre auf.
- c) Die Schülerinnen und Schüler lernen sich gegenseitig kennen. Das Eis wird gebrochen.

Załącznik nr 3 (Die Kleiderordnung)

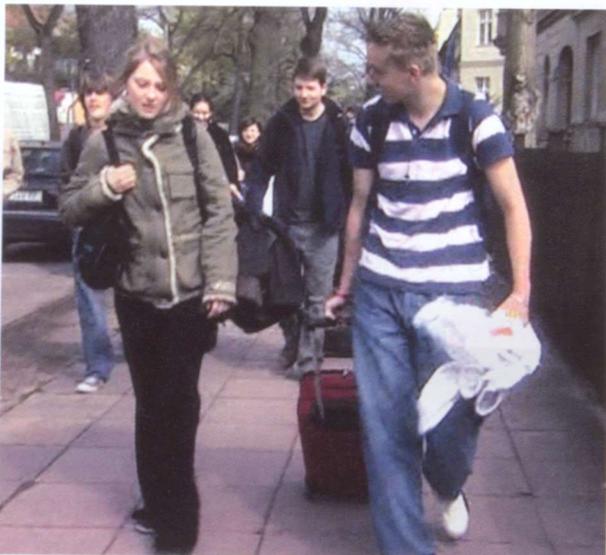

Die Ausschussassistentin Clara Weidner (Schülerin, Friedrich-Engels-Gymnasium, Berlin) weist die Teilnehmer am MEP in Sachen Kleidung ein. Welche Hinweise gibt sie ihnen? Hör aufmerksam zu und entscheide, was falsch und was richtig ist!

- a) Die Jungs müssen keine Krawatten tragen.
- b) Man darf keine Turnschuhe anziehen.
- c) Mädchen sollen sich nett anziehen.

Auf den Bildern unten siehst du die Schüler bei ihrer Ankunft in Potsdam und später, auf dem Weg zum Plenarsaal.

Vorher

Nachher

Finde mindestens fünf Unterschiede in der Kleidung der Schüler in den beiden Bildern!

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Załącznik nr 4 (Arbeit in den Ausschüssen)

Im Presse- und Informationsamt der Bundesregierung in Berlin wird das siebte deutsche „Modell Europa Parlament“ feierlich eröffnet. Steffen Allner, ein Schüler aus Halle hält die Eröffnungsrede. Wen begrüßt er am Anfang seiner Rede? Bring die Namen in die richtige Reihenfolge:

- _____ liebe Gäste
- _____ sehr geehrte Delegierte
- _____ sehr geehrte Frau Gößling
- _____ sehr geehrte Frau von Bülow
- _____ sehr geehrter Herr Dr. Ström
- _____ verehrte Ausschussvorsitzende und Ausschussassistenten
- _____ verehrte Lehrer

Nina Mehl, die Präsidentin des MEP 2006, erklärt die Ziele der Arbeit des MEP in den kommenden Tagen. Hör zu und setz die Wörter aus dem Kasten richtig ein!

Land ● Resolution ● Ausschüsse ● Ausschussthema ●
Delegierte ● Bundesländern

Also, was wir hier sehen, sind die ersten Landesvertretungen von den einzelnen _____, wo die Delegationen auch herkommen. Es gibt genau acht _____. In jedem Ausschuss sitzen 16 _____. Jeder Delegierte vertritt ein anderes _____ der EU und zusammen haben sie ein _____, über das sie die nächsten zwei Tage reden und diskutieren werden. Sie haben eine bestimmte Fragestellung und versuchen jetzt, eine _____ zu erstellen.

Du siehst jetzt ein paar Szenen aus der Arbeit zweier Ausschüsse. Welche Themen werden in welchem Ausschuss diskutiert? Ordne zu!

Ausschuss für soziale und interkulturelle
Integration

Wettbewerbsfähigkeit

Einbürgerung

Aufenthaltsrecht

Öffnung des Marktes

Aufklärung

Sprache

zielgerichtete Förderungen

Bildung

Ausschuss für wirtschaftliche
Angelegenheiten und die EU- Agrarpolitik

Nach der Arbeit in den Ausschüssen unterhalten sich die Ausschussvorsitzenden mit Nina Mehl über das, was sie erreicht haben. Welche Probleme haben sie bei der Arbeit gehabt? Entscheide, was richtig und was falsch ist!

1. Die Delegierten haben keine Ideen, worüber sie diskutieren könnten.

R oder F?

2. Man braucht viel Zeit für die Abstimmung.

R oder F?

3. Es kommen keine Fragen.

R oder F?

4. Die Themen sind zu allgemein formuliert.

R oder F?

Die Hauptveranstaltung der Woche ist die Plenarsitzung im Gebäude des Deutschen Bundesrates.

Der Präsident des Berliner Abgeordnetenhauses, Walter Momper, begrüßt die Teilnehmer persönlich.

„Ja, meine Damen und Herren, wettermäßig haben Sie es ja gut getroffen in Berlin. Ich freue mich noch mal, dass Sie im Hause sind, begrüße Sie ganz herzlich und wünsche Ihnen gute Beratung. Herzlich willkommen!“

Was sagt Walter Momper über die Teilnehmer am MEP? Wähle die richtige Antwort!

- a) Er ist enttäuscht, weil die Jugendlichen sich in politische Angelegenheiten nicht engagieren.
- b) Er ist erstaunt darüber, wie gut junge Leute die aktuellen Probleme der Gesellschaft und Politik verstehen können.
- c) Er glaubt, dass die Jugendlichen anders politisch sind als die ältere Generation.

Welches politische Problem wird von den Delegierten diskutiert? Wähle die richtige Antwort!

- a) die religiösen Konflikte in Palestina
- b) die Neutralität von Jerusalem
- c) die wirtschaftlichen Probleme in Israel

Zum Schluss stimmen die Delegierten über einen Änderungsantrag ab. Mit wie vielen Stimmen wird er angenommen?

- a) mit 127 Stimmen dafür und 4 dagegen
- b) mit 115 Stimmen dafür und 11 dagegen
- c) mit 122 Stimmen dafür und 5 dagegen

Frau Ursula Gößling kommentiert die Aktivitäten der Teilnehmer. Hör genau zu und ergänz den fehlenden Teil ihrer Aussage!

Die Schüler waren mit einer unglaublichen Begeisterung dabei. Und auch wenn viele Frustrationen entstanden sind, weil etwas nicht geklappt hat, ist doch hinterher die wichtigste Überlegung: .....

.....
.....
.....
.....

Zum Schluss sprechen auch noch Sebastian Wunderlich, ein Schüler aus Wiesbaden, und Nina Mehl. Die Stenographin hat leider Probleme mit ihren Notizen. Hilf ihr, die vermischten Reden von Sebastian und Anna zu ordnen. Wer sagt was? In welcher Reihenfolge?

_____ : Legen Sie sich nicht in den Schatten dieses Baumes, sondern teilen Sie seine Früchte mit Ihren Mitmenschen.

_____ : Werden Sie Gärtner Europas!

_____ : Der Gedanke, die Idee Europa an Jugendliche zu vermitteln, gab Anstoß für diese Gemeinschaft.

_____ : Das gibt einem schon das Gefühl, etwas bewegen zu können, auch ein bisschen etwas verändern zu können.

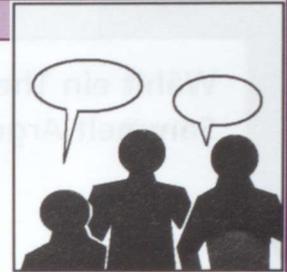

_____ : Nur durch ständige Achtsamkeit kann daraus ein Baum wachsen, der Früchte trägt.

_____ : Man bekommt auch Mikrophone, und dann hören einem einfach 160 Leute zu, und es geht um ernsthafte Themen.

_____ : Ich denke, spätestens nach einer Stunde oder so, in der ersten Debatte auf jeden Fall schon, hat man wirklich das Gefühl, man macht da unten Politik, man wird ernst genommen und man hat auch was zu sagen.

_____ : MEP – Menschen erleben Politik.

Du findest hier Wörter und Wendungen, die dir dabei helfen Diskussionen zu leiten oder an Diskussionen teilzunehmen.

Wie eröffne ich eine Diskussion?

- Das Thema unserer Diskussion ist ...
- Heute geht es um die Frage, wie/ob ...
- Unser Thema heißt heute ...
- Wir wollen heute über die Frage diskutieren, wie/ob ...
- Welche Meinung habt ihr zu unserem Thema?

Wie reagiere ich mit Zustimmung?

- Ja, (stimmt) genau!
- Richtig!
- Das finde ich/ denke ich auch.

Wie widerspreche ich oder wie zweifle ich etwas an?

- Das kann man so nicht sagen.
- Da bin ich (ganz) anderer Meinung.
- Das glaube ich nicht.
- Ich wäre mir da nicht so sicher.
- Tatsächlich?
- Wirklich?
- Das ist seltsam.
- Das ist unlogisch.
- Das wundert/ überrascht mich.
- Ich kann mir nicht vorstellen, dass ...

Wie melde ich mich zu Wort?

- Ich möchte etwas dazu sagen.
- Ich habe eine kurze Zwischenfrage.
- Darf ich mal kurz unterbrechen?
- Ich möchte hier etwas ergänzen.

Wie äußere ich vorsichtig meine Meinung?

- Soviel ich weiß, ...
- Wenn ich mich nicht irre, ...

Wie frage ich nach?

- Das habe ich nicht ganz verstanden. Kannst du das noch mal erklären?
- Was verstehst du unter...?
- Was meinst du, wenn du sagst, dass ...

Was sage ich, wenn mich jemand unterbricht?

- Ich bin gleich fertig.
- Ich möchte nur noch einen Satz sagen.
- Darf ich/ kann ich bitte ausreden?
- Darf ich den Satz noch zu Ende bringen?
- Lass mich bitte ausreden!

Wie leite ich eine Diskussion?

- Jetzt hat X das Wort.
- Wer möchte bitte seine Meinung zu unserem Thema äußern?
- Jetzt spricht zuerst X, dann Y und danach Z.
- Bitte, nicht alle auf einmal!
- Bitte, nicht alle durcheinander!
- Lassen Sie mich bitte ausreden!
- Fallen Sie mir bitte nicht ins Wort!

Wie ermuntere ich Diskussionsteilnehmer zu weiteren Äußerungen?

- Wollte noch jemand etwas zu diesem Punkt sagen?
- Wer möchte noch etwas dazu sagen?
- Seid ihr alle der Meinung/Ansicht, dass...
- Hat vielleicht jemand ein Gegenargument?

Wie hebe ich Diskussionsbeiträge hervor?

- Das ist der springende Punkt!
- Das halte ich für einen sehr wichtigen Aspekt.
- Genau darum geht es!
- Ich halte das für sehr wichtig.
- Das finde ich sehr interessant.

Wie beende ich eine Diskussion?

- Versuchen wir jetzt, die wichtigsten Argumente zusammenzufassen.
- Wir müssen langsam zum Schluss kommen.
- Wir müssen langsam unsere Diskussion beenden.

Wählt ein Thema aus!

Sammelt Argumente: Pro und Contra!

Soll der Unterricht erst um 10 Uhr beginnen?

Schuluniformen – ja oder nein?

Soll man im Unterricht Kaugummi kauen dürfen?

Soll der Verkauf von Süßigkeiten in der Schule verboten werden?

Sollen Lehrer von ihren Schülern benotet werden?

Sollen weiche Drogen legalisiert werden?

Soll die Benutzung von Mobiltelefonen in der Schule verboten werden?

Soll man Alkohol erst ab 18 Jahren trinken dürfen?

Soll die Benutzung öffentlicher Verkehrsmittel kostenlos sein?

Soll der Zloty durch den Euro ersetzt werden?

Dürfen die Schüler für die Hausaufgaben das Internet zur Hilfe nehmen?

Führerschein mit 16 Jahren – ja oder nein?

Freiheit, Gleichheit, Brüderlichkeit

... czyli o pojęciach, które nie od dziś piszą historię ludzkości

Na łamach kart historii ludzkości wciąż przewijają się takie pojęcia jak *równość*, *wolność* czy *niepodległość*. W Piśmie Świętym, w rozprawach starożytnych czy średniowiecznych filozofów, w traktatach oświeceniowych myślicieli, konstytucjach państw, podczas licznych wojen, które targały nie tylko Europą, czy we współczesnych rozważaniach o świecie i jego kształcie terminy te zajmują szczególne miejsce i nigdy nie tracą na swej aktualności. Niewątpliwie warto zastanowić się zatem nad tym, jak interpretowano je kiedyś i czym są dzisiaj. Artykuł Barbary Lich *Gleich geht's los Die Geschichte eines politischen Begriffs* (Fluter nr 21, Dezember 2006, s. 4–5), wykorzystany w niniejszym materiale za zgodą Autorki oraz Pani Christy Tätz und Pana Thorstena Schillinga (Bundeszentrale für politische Bildung), w udany sposób opowiada historię powyższych pojęć.

Proponowane zadania przeznaczone są dla poziomu B2/C1. Ich celem jest nie tylko utrwalenie/ poszerzenie słownictwa dotyczącego leżących u podłoża człowieczeństwa pojęć *równość* czy *wolność*, ale tak-

że refleksja nad własną historią i drogą do wolności, tym bardziej że to właśnie w Polsce (03.05.1791), co do tego większość badaczy jest zgodna, powstała pierwsza europejska (i zaraz po konstytucji Stanów Zjednoczonych druga na świecie) konstytucja.

W ćwiczeniu pierwszym (zał. nr 1) uczący się uzupełniają odpowiednio pierwsze człony wyrazów, wykorzystując także do tego celu słowniki (praca w parach, plenum), w drugim (zał. nr 2) czytając fragmenty tekstu uzupełniają brakujące elementy i doposowują odpowiednie obrazki (praca w parach, plenum), w trzecim (zał. nr 3) umieszczają na osi czasu wybrane cztery wydarzenia z tekstu opatrzone stosownymi informacjami (praca w parach, plenum), zaś w ostatnim (zał. nr 4) zbierają do swojej prezentacji w bibliotekach i w Internecie informacje nt. historii polskiej konstytucji (praca w grupach). Ostatnie ćwiczenie powinno zostać zrealizowane w ramach zadania domowego, a następnie zaprezentowane i ocenione na forum klasy.

Załącznik nr 2
im Alten Testament, in der Antike, Mittelalter, Humanismus und
Aufklärung, die amerikanische Unabhängigkeitserklärung, die
Französische Revolution, der Paulskirchenverfassung, in der
Weimarer Verfassung, des Dritten Reiches, das Grundgesetz, der
Gleichheitsbegriff
Bilder (der Reihe nach): C, E, A, H, F, G, B, D

Załącznik nr 1
GLEICH- : 1, 2, 3, 6, 8, 10, 11, 15, 19, 20, 22, 27, 30, 36, 40, 42,
44
FREI- : 4, 5, 7, 9, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 21, 23, 24, 25, 26, 28,
29, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 41, 43, 45

Propozycje rozwiązań

¹ Dr Agnieszka Pawłowska jest adiunktem w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu.

W następnym numerze:

Na łamach *Język Niemiecki - Nauczaj Lepiej* stosunkowo rzadko były oferowane materiały audiowizualne. Młodzi ludzie korzystają z tych materiałów niezwykle często, upatrując w nich atrakcyjne źródło wiedzy i rozrywki. Dlatego celowe jest ich wykorzystanie do rozbudzania zainteresowania uczniów językiem docelowym oraz motywacji do jego nauki.

W następnym numerze przedstawimy Państwu kilka propozycji dydaktyzacji wybranych materiałów filmowych z myślą o wykorzystaniu ich na zajęciach języka niemieckiego.

Gorąco zachęcamy do lektury i prenumeraty na rok 2013 naszego dwumiesięcznika!

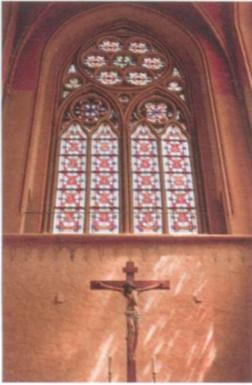
FREI- oder GLEICH- ? Entscheidet zu zweit!

1. ....altrig
2. die .....behandlung
3. ....berechtigt
4. das .....bad
5. der .....berufler
6. die .....förmigkeit
7. ....demokratisch
8. ....geschlechtlich
9. die .....fahrt
10. das .....gewicht
11. die .....gültigkeit
12. der .....gänger
13. ....geben
14. der .....geist
15. das .....heitsprinzip
16. ....haben
17. der .....handel
18. ....gebüg
19. das .....maß
20. ....mäßig
21. die .....handbücherei
22. der .....mut
23. die .....handelszone
24. ....händig
25. der .....heitsbegriff
26. ....heitsfeindlich
27. ....setzen
28. der .....heitsgedanke
29. der .....heitskrieg
30. ....namig
31. die .....heitsidee
32. ....heitsliebend
33. die .....heitsstrafe
34. ....kaufen
35. ....lassen
36. der .....stand
37. das .....lichtmuseum
38. ....machen
39. der .....willige
40. die .....ung
41. das .....zeitzentrum
42. die .....wertigkeit
43. die .....zeitbeschäftigung
44. die .....zeitigkeit
45. der .....zeitpark

!Lest die Textpassagen unten, ergänzt sie mit den angegebenen Begriffen und ordnet ihnen die entsprechenden Bilder zu! Arbeitet zu zweit!

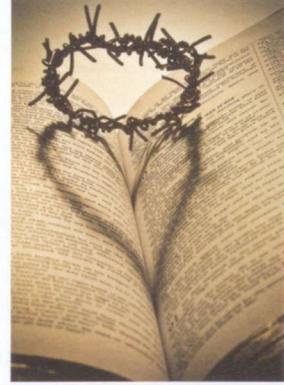
- in der Weimarer Verfassung ● Mittelalter ● der Paulskirchenverfassung ●
- die amerikanische Unabhängigkeitserklärung ● des Dritten Reiches ●
- im Alten Testament ● der Gleichheitsbegriff ● die Französische Revolution ●
- Humanismus und Aufklärung ● in der Antike, das Grundgesetz

A

B

C

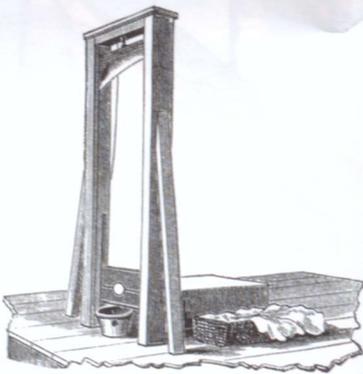
D

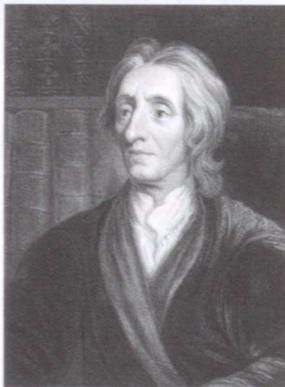
E

F

G

H

Na plycie CD znajdziesz załączniki do tej lekcji.

Zał. 2, cd.

Załącznik nr 2, cd.

B2-C1

Gleich geht's los Die Geschichte eines politischen Begriffs!

„Und Gott schuf den Menschen zu seinem Bilde, zum Bilde Gottes schuf er ihn“, steht ..... (Genesis, 1,27). Jedem Menschen wird als Geschöpf und Ebenbild Gottes so die gleiche, unantastbare Würde zuerkannt. Auch das Neue Testament thematisiert die Gleichheit der Menschen vor Gott.

Bild: ....

Sklaven, Bauern, Handwerker, Händler, Krieger, Herrscher - ..... beruht die gesellschaftliche Ordnung auf Ungleichheit. Trotzdem stellen griechische und römische Philosophen eine Reihe von Überlegungen an, aus denen später die modernen Menschenrechte entwickelt werden. Der Sophist Antiphon (5.Jh. v. Chr.) vertritt die damals revolutionäre Ansicht, dass Hellenen und Barbaren von Natur aus „in allen Beziehungen gleich geschaffen sind“. Während Aristoteles (384-322 v. Chr.) davon ausgeht, dass es natürlicherweise Sklaven gibt, argumentiert die griechische Schule der Stoa, dass alle Menschen von Natur aus vernunftbegabt und damit gleich seien. Der frühere Sklave und spätere Philosoph Epiktet (um 50-138 n. Chr.), Vertreter der römischen Stoa, übernimmt den Gedanken: Für ihn sind die Menschen Brüder, weil sie in Gott einen Vater haben. Daher müsse die Gleichberechtigung aller gelten. Konkreten politischen Einfluss haben diese Ideen allerdings nicht.

Bild: ....

Im christlichen ..... klaffen philosophische Theorie und politische Praxis immer noch auseinander. Zwar gibt es Persönlichkeiten wie den Kirchenmann und Philosophen Nikolaus von Kues (1401-1464), der die Menschen von Natur aus als „gleich mächtig“ und „gleich frei“ ansieht. Auch wird die Würde des Menschen aufgrund der im Christentum postulierten Gottesebenbildlichkeit gestärkt. Andersgläubige sind davon jedoch ausgeklammert. Die Ständegesellschaft macht Gleichheit im Sinne von Gleichbehandlung und Gerechtigkeit unmöglich.

Bild: ....

..... gelten heute als Wiege der Grund- und Menschenrechte - und damit auch der Gleichheit als verfassungsrechtlichen Prinzip. Die Aufklärung definiert die wichtigsten Merkmale der Menschenrechte, etwa ihre Unveräußerlichkeit. Der englische Philosoph John Locke (1632-1704) erklärt die Gleichheit in seinem Hauptwerk *Über die Regierung* (1690) zu einem der höchsten Rechtsgüter: Seiner Auffassung nach sind alle Menschen von Natur aus gleich und frei. In Frankreich sind Montesquieu, Voltaire und Rousseau Vordenker und Wegbereiter der Französischen Revolution.

Bild: ....

Zum Meilenstein in der Geschichte der Gleichheit wird ..... (4. Juli 1776), die die Forderungen europäischer Philosophen konkret umsetzt. Ihr Hauptverfasser ist Thomas Jefferson. In der Präambel werden Gleichheit und Freiheit aus dem Naturrecht heraus begründet. Der Kernsatz der Erklärung lautet: „all men are created equal“. Aber: In den 13 Kolonien ist jeder sechste Einwohner schwarz, Sklave, unfrei. Auch

1. Herdinger Dank gilt an Alwin Seifert (Frei Christen 198) und Herrn Professor Schäfers (Bauschwerpunkte für politische Bildung) und im Besonderen Frau Barbara Lück, der Autorin des in dieser Veröffentlichung benutzten Textes. Gleich geht's los! Die Geschichte eines politischen Begriffs! (S. 21, Dezember 2006, S. 4-5, dank eines Übersetzungsprojekts der originalen Beitrag in eine legendäre Artikel weiterhin abgebrochen und digitalisiert werden durfte.

Załącznik nr 2, cd.

Indianer und Frauen sind von der Gleichheitsdefinition ausgeschlossen.

Bild: ....

..... (1789-1799) macht aus der absoluten Monarchie in Frankreich eine konstitutionelle. Die Nationalversammlung schafft die feudalen Privilegien ab und verkündet am 26. August 1789 die *Erklärung der Menschen- und Bürgerrechte*. Dort heißt es in Artikel 1: „Die Menschen sind und bleiben von Geburt frei und gleich an Rechten.“ Gleichheit meint hier also Gleichberechtigung. 1791 wird eine neue Verfassung verabschiedet. Danach basiert der französische Staat auf den Prinzipien der Freiheit, Gleichheit und Brüderlichkeit. Die Gleichheit meint die Gleichheit aller Bürger vor dem Gesetz und den gleichen Zugang zu öffentlichen Ämtern. Ebenso gilt die sie in Bezug auf die staatsbürgerlichen Pflichten, bei Steuern und Militärdienst. Trotz dieser Fortschritte haben nicht alle französischen Bürger die Möglichkeit, politisch aktiv zu sein. Das Wahlrecht ist an das Einkommen gebunden. Arme und Dienstboten dürfen daher weder wählen noch gewählt werden. Frauen bleibt das Stimmrecht zunächst verwehrt.

Bild: ....

Nach dem Vorbild der amerikanischen Unabhängigkeits- und der französischen Menschenrechtserklärung findet im 19. Jahrhundert das Gleichheitsprinzip Eingang in eine deutsche Verfassung: Am 27. Dezember 1848 werden die Grundrechte des deutschen Volkes verkündet, die Teil ..... vom 28. März 1849 werden. Es gilt Rechtsgleichheit vor dem Gesetz. Aber: Die Grundrechte haben keinen höheren Rang, nur ergänzenden Charakter, sie können also zurückgenommen werden, sind nur „gewährt“. Auch ..... von 1919 werden die Grundrechte in einem Katalog erst ab Artikel 109 aufgeführt. Sie sind Teil, nicht Basis der Gesetzgebung.

Die Erfahrungen ..... während dessen die Grundrechte 1933 durch das Ermächtigungsgesetz ausgesetzt worden waren, haben große Bedeutung für ..... von 1949 und die Verankerung der Grund- und Menschenrechte. Diese stehen seither am Beginn der Verfassung, sind die Grundlage der Bundesrepublik Deutschland und unmittelbar bindendes Recht. Art.3, Abs. 1 schreibt vor: „Alle Menschen sind vor dem Gesetz gleich.“ Außerdem gibt es spezielle Gleichheitssätze, die etwa die Gleichberechtigung von Mann und Frau erklären (Art. 3, Abs. 2) oder die Diskriminierung aufgrund des Geschlechtes, der Abstammung, Rasse, Sprache, Heimat, religiöser und politischer Überzeugung oder einer Behinderung verbieten (Art. 3, Abs. 3). Neben der Gleichbehandlung der Bürger ohne Ansehen der Person (beispielsweise beim Wahlrecht) versucht der Staat, soziale und ökonomische Ungleichheiten zu beseitigen oder zu reduzieren, etwa durch das Steuersystem, das sich am Einkommen orientiert.

Bild: ....

Heute fächert sich ..... immer weiter auf: Gleichstellung beschreibt die Herstellung gleicher Rechte von Mann und Frau, aber auch die Angleichung der Chancen benachteiligter Gesellschaftsgruppen. Ein Beispiel ist das „Gesetz zur Gleichstellung behinderter Menschen“. Verwandt ist der Begriff der Chancengleichheit, der sich auf gleiche Ausbildungs- und Zugangschancen bezieht. Seit August 2006 ist das Allgemeine Gleichbehandlungsgesetz in Kraft.

Bild: ....

Zał. 3 i 4

Załącznik nr 3

B2-C1

Markiert auf der Zeitachse mindestens vier Ereignisse aus dem obigen Text und sammelt die entsprechenden Informationen dazu!

Załącznik nr 4

Was wisst ihr über die polnische Verfassung? Recherchiert in Bibliotheken und im Internet und bereitet eine kurze PowerPoint-Präsentation vor!

Das politische System Deutschlands und Polens

... czyli nieco informacji o systemach politycznych
dwóch sąsiadujących ze sobą państw

W politologicznym rozumieniu system polityczny to jedno z podstawowych pojęć oznaczających strukturę, w ramach której przebiega życie polityczne i społeczne danego kraju. Za system polityczny uznawane są działające w państwie instytucje, takie jak m.in. parlament, rząd, sądownictwo, organizacje polityczne (partie polityczne, ruchy społeczno-polityczne), grupy interesu (np. związki zawodowe), a także zespół norm i reguł, na których podstawie one funkcjonują (konstytucja, ordynacje wyborcze). Aby ten problem nieco przybliżyć również uczniom, wyznaczono wśród głównych celów działań dydaktycznych i wychowawczych szkoły zapewnienie im możliwości wszechstronnego rozwoju poprzez realizację przez nauczycieli zadań w obszarze nauczania, wychowania oraz rozwijania umiejętności i postaw. Postawy uczniów, ich tożsamość osobistą i społeczną, aktywność oraz szacunek dla własnego i innych państw kształtuje się nie tylko podczas zajęć z wiedzy o społeczeństwie. Temu celowi mogą służyć także lekcje języków obcych. W nowej podstawie programowej w odniesieniu do treści nauczania, wśród wymagań szczegółowych wymienia się nabycie przez uczących się elementów wiedzy o krajach obszaru nauczanego języka oraz o kraju ojczystym. Zatem informacje o funkcjonującym systemie politycznym Niemiec wpisują się w zakres wymagań stawianych uczniom gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

W niniejszym artykule przedstawiamy Państwu tekst opisujący system polityczny Niemiec (*Das politische System der Bundesrepublik Deutschland*). Tekst i zestawione ćwiczenia przewidziane są do pracy z uczniami o poziomie biegłości językowej A2/A2+.

Ramy czasowe: od 4 do 5 jednostek lekcyjnych.

Materiały nauczania/pomoce dydaktyczne: odpowiednia ilość kopii kart pracy (patrz załączniki), ewentualnie słowniki dwujęzyczne.

Po zajęciach uczniowie potrafią:

- wymienić najważniejszych polityków niemieckich i polskich oraz opisać sprawowane przez nich funkcje
- wymienić podstawowe kompetencje władzy ustawodawczej i wykonawczej
- wymienić najważniejsze partie polityczne w Niemczech i w Polsce
- wskazać różnice między ustrojem demokratycznym a dyktaturą
- formułować krótki tekst informacyjny o niemieckim i polskim systemie politycznym
- stosować podstawowe słownictwo z omawianego zakresu tematycznego.

Przebieg zajęć:

- Na początku proponujemy zadanie polegające na zebraniu przez uczniów skojarzeń związanych z pojęciem POLITYKA. W tym celu dzielimy klasę na kilkusobowe grupy, z których każda otrzyma duży arkusz papieru z powiększonym **załącznikiem nr 1** oraz flamastry. Hasło kluczowe jest zapisane na środku arkusza pracy. Uczniowie pracują w zespołach w formie hasła, symboli lub rysunków własne skojarzenia z podanym zagadnieniem. W dalszej kolejności porządkują zgromadzone informacje i rozmieszczają je na arkuszach, tak aby widoczne były związki między nimi.
- Wykonanie zadań z **załączników nr 2, nr 3 i nr 4** ma na celu przygotowanie uczniów do recepcji tekstu (**załącznik nr 5**). Po zapoznaniu uczniów z nowym słownictwem, które znajduje się w zadaniu 1 (**załącznik nr 5**) należy przejść do zaprezentowania tekstu. Po jego dwukrotnym przeczytaniu uczniowie rozwiązują zadanie 2 *Prawda czy fałsz*, które służy kontroli stopnia zrozumienia tekstu, przy czym zdania fałszywe muszą być odpowiednio skorygowane. Wykonując zadanie 3 uczniowie utralają nową leksykę z ćwiczonego zakresu.

¹ Dr Renata Rybarczyk jest adiunktem w Zakładzie Metodyki Nauczania Języka Niemieckiego IFG UAM w Poznaniu.

Aby przystąpić do zadania 4 dobierają się w pary. Opierając się na pytaniach zebranych pod tabelką uczniowie mają za zadanie porównać system polityczny Republiki Federalnej Niemiec z systemem politycznym w Polsce.

- 3) Załącznik nr 6 zawiera zadania pomocne w opianowaniu nazw najważniejszych partii politycznych w Niemczech i w Polsce.
- 4) Kolejne zadanie z załącznika nr 7 uczniowie wykonują w grupach kilkusobowych. Najpierw, w ramach pracy domowej zbierają informacje

(w Internecie lub innych dostępnych źródłach). Warto zwrócić uwagę, aby każda z grup pracowała nad innym zadaniem i przygotowała krótką prezentację. Może do niej być wykorzystany program PowerPoint, forma plakatu, gazetki ściennej lub leporello (rozkładana książeczka).

- 5) Załącznik nr 8 zawiera zadanie o charakterze transferu. Na podstawie wykonanych ćwiczeń oraz tekstu o politycznym systemie Niemiec uczniowie redagują tekst o systemie politycznym w Polsce.

- Zat. 5
1. (R), 2. (F) 598, 3. (F) 4. (R), 5. (R), 6. (F), 7. (F), 8. (F), 9. (R), 10. (R)
  4. 1. Bundestag/Sejm
  2. alle vier Jahre
  3. zwei Kammern
  4. 620/460
  5. Ja, es gibt die „5%-Klausel“.
  6. In Deutschland: CDU, CSU, SPD, FDP, grüne, Linke. In Polen: Bürgerplattform (PO), Recht und Gerechtigkeit (PiS), Bund der Demokratischen Linken (SLD), Polnische Volkspartei (PSL), Paktot – Bewegung (Ruch Paktota)
  7. In Deutschland: ja. In Polen gibt es keine Regionalparlamente.
  8. der Präsident
  9. repräsentative Funktionen
  10. Der Regierungschef ernennt die Minister.
  11. der Präsident
  12. In Deutschland wird er alle fünf Jahre von der Bundesversammlung gewählt. In Polen wird der Präsident direkt vom Volk gewählt.

- Zat. 3
1. 11 – Bronisław Komorowski, 2h – Donald Tusk, 3j – Radosław Sikorski, 4e – Leszek Miller, 5g – Sigmar Gabriel, 6b – Angela Merkel, 7a – Joachim Gauck, 8f – Guido Westerwelle, 9c – Norbert Lammert, 10d – Ewa Kopacz
- Zat. 4
- Diktatur: Herrschaft einer Person oder Personengruppe, starke Einschränkung der Freiheit, Menschenrechte sind eingeschränkt, Kontrolle durch den Staat, nur eine herrschende Partei (Einheitspartei), Missachtung der Menschenwürde, Einschränkungen der Meinungsfreiheit, manipulierte Wahlen, Bevormundung der Bürger.
- Demokratie: verschiedene Parteien, Menschenrechte sind verwirklicht, Schutz der Minderheiten, Beteiligung der Bürger am politischen Geschehen, freie, allgemeine, geheime, gleiche Wahlen.

Proponowane rozwiązania:

Droгие Czytelniczki i Drodzy Czytelnicy!

Prenumerata to jedyny sposób na systematyczny kontakt z nowym i nowoczesnym piśmem dla nauczycieli języka niemieckiego wszystkich poziomów nauczania. Znajdziecie w nim nowatorskie koncepcje metodyczne, fachowe porady, praktyczne materiały i multimedialną pomoc w prowadzeniu lekcji.

Zapraszamy do odwiedzenia naszej witryny www.edupress.pl i przejścia do działu Prenumerata, gdzie można przeczytać o warunkach zakupu czasopisma i o specjalnych ofertach rabatowych.

Dwumiesięcznik, nakład 5000 egz.

Adres redakcji: 01-194 Warszawa, ul. Młynarska 8/12, tel. 22 244 84 00

Wydawca: Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza, Sp. z o.o. ul. Młynarska 8/12, 01-194 Warszawa, tel. 22 244 84 00, faks 22 244 84 20

Prezes zarządu: Michał Włodarczyk

Dyrektor wydawniczy: Józef Szewczyk, tel. 22 244 84 70, j.szewczyk@raabe.com.pl

Redakcja: Renata Rybarczyk (redaktor naczelny), Anna Kontkiewicz (sekretarz redakcji)

Dział obsługi klienta: tel. 22 244 84 11, prenumerata@raabe.com.pl

Dyrektor zarządzający: Anna Gryczewska, a.gryczewska@raabe.com.pl

Kolportaż: Anna Niepiekło, tel. 22 244 84 78, faks 22 244 84 76, a.niepieklo@raabe.com.pl

Reklama: Andrzej Idziak tel. 22 244 84 77, faks 22 244 84 76, kom. 692 277 761, reklama@raabe.com.pl

Skład i tkanie: Vega design

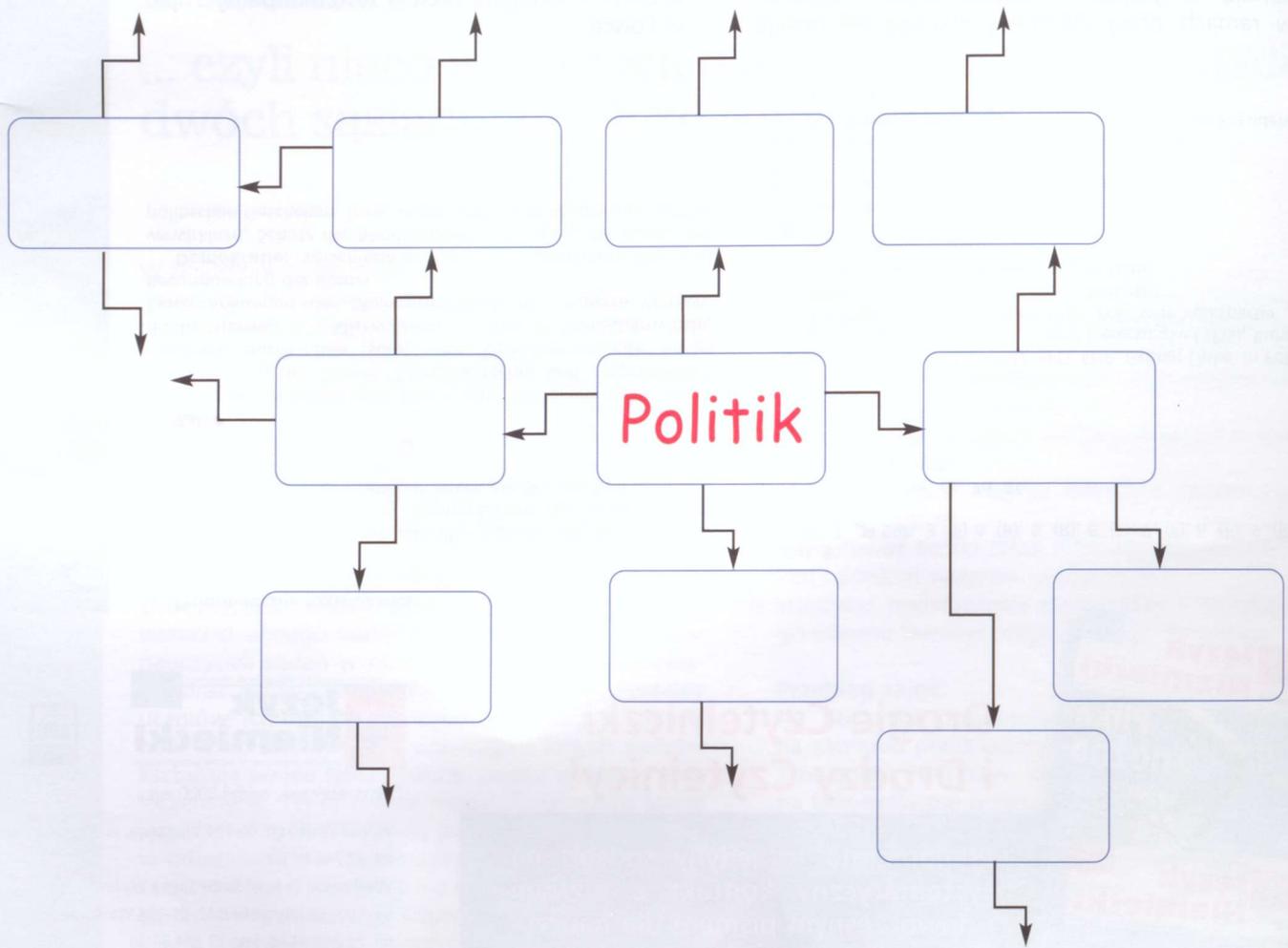
Druk i oprawa: Drukarnia Paper&Tinta

Zapraszamy do odwiedzenia naszej strony w Internecie www.edupress.pl

Was assoziiert du mit dem Begriff „POLITIK“? Vervollständige die folgende mind-map!

Co Ci się kojarzy z pojęciem „POLITYKA”? Uzupełnij mapę skojarzeń!

Das Wort **POLITIK** leitet sich von dem griechischen Wort **POLIS** (Stadt) ab und meint das Recht aller Bürgerinnen und Bürger einer Stadt über ihr Schicksal mit zu entscheiden. Was ist Politik für dich? Kreuze an, was du für wichtig und sinnvoll hältst!

Słowo **POLITYKA** wywodzi się od greckiego słowa **POLIS** (miasto) i oznacza prawo obywateli miasta do decydowania o jego losach. A czym jest polityka dla ciebie? Zaznacz!

Politik ist, wenn:

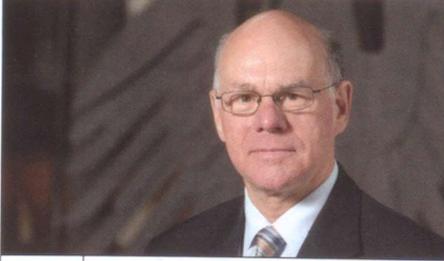
- man im Parlament über die Legalisierung der homosexuellen Partnerschaft diskutiert.
- der Präsident den Regierungschef vorschlägt.
- du mit deinen Freunden an den Demonstrationen gegen Acta – Abkommen teilgenommen hast.
- der polnische Ministerpräsident nach dem schweren Busunglück einige der Verletzten im Krankenhaus besucht.
- sich Deutschlands Bundeskanzlerin Angela Merkel mit dem polnischen Präsidenten Bronisław Komorowski trifft.
- der Minister für Staatsvermögen einen Vertrag über den Verkauf von LOT-Aktien an die schweizerische Holding unterschreibt.
- der Regierungschef zu einem offiziellen Besuch im Ausland weilt.
- du politische Meinung im Internet äusserst.
- der Stadtrat die Einführung eines Sozialtickets beschließt.
- man mehr Geld für Bildung fordert.

1. Welche mächtigen Politiker erkennst du? Trage ihre Namen in die Kästchen ein!
Welche Funktionen üben sie aus?

Czy rozpoznajesz któregoś z tych wpływowych polityków? Wstaw ich imiona i nazwiska do odpowiedniej rubryki. Jakie sprawują funkcje?

Angela Merkel ● Ewa Kopacz ● Leszek Miller ● Radosław Sikorski ●
Bronisław Komorowski ● Joachim Gauck ● Donald Tusk ●
Sigmar Gabriel ● Guido Westerwelle ● Norbert Lammert

1		2		3	
i)					
	4		5		
6		7		8	
	9		10		

a)	der Bundespräsident
b)	die Bundeskanzlerin
c)	der Bundestagspräsident
d)	die Präsidentin des polnischen Parlaments, Sejm-Marschallin
e)	der Vorsitzende der SLD (Bund der Demokratischen Linken)
f)	der Bundesaußenminister
g)	der Bundesvorsitzende der SPD (Sozialdemokratische Partei Deutschlands)
h)	der polnische Regierungschef
i)	der polnische Staatspräsident
j)	der polnische Außenminister

2. Welchen von diesen Politikern schätzt du besonders? Stell dir vor, du hast drei Wünsche an einen der oben genannten Politiker. Formuliere einen Wunsch, der dir am wichtigsten ist, möglichst genau und notiere ihn auf einen Zettel. Vergleich ihn mit den Wünschen deiner Klassenfreunde und einigt euch auf einen, den ihr an einen der Politiker (oder auch an mehrere) schicken wollt.

Którego z tych polityków cenisz najbardziej? Wyobraź sobie, że masz trzy życzenia do któregoś z nich. Sformułuj jedno życzenie, które uważasz za najważniejsze i zanotuj je na kartce. Następnie porównaj je z życzeniami reszty klasy. Wybierzcie z nich te, które wystalibyście do jednego (lub więcej) polityków.

Diktatur vs. Demokratie

Bundesarchiv, Bild 102-G020A
Foto v. Arg. 1.6. März 1933

Bildet Paare und ordnet die folgenden Merkmale richtig zu!

Utwórzcie pary i przyporządkujcie informacje z tabelki do odpowiedniej kolumny!

- verschiedene Parteien ● Herrschaft einer Person oder Personengruppe ●
- starke Einschränkung der Freiheit ● Menschenrechte sind verwirklicht ●
- Schutz der Minderheiten ● Menschenrechte sind eingeschränkt ●
- Kontrolle durch den Staat ● nur eine herrschende Partei (Einheitspartei) ●
- Beteiligung der Bürger am politischen Geschehen ● Bevormundung der Bürger ●
- Missachtung der Menschenwürde ● freie, allgemeine, geheime, gleiche Wahlen ●
- Einschränkungen der Meinungsfreiheit ● manipulierte Wahlen

Diktatur	Demokratie

1. Versucht zu erraten, was die folgenden Ausdrücke bedeuten!

Spróbujcie odgadnąć, co oznaczają następujące wyrażenia!

über die Politik entscheiden ● der Abgeordnete ●
 stimmberechtigte Bürger ● ins Parlament einziehen ●
 die Gesetzgebungsfunktion ● Gesetze beschließen ● Überhangmandat

2. Lies den folgenden Text aufmerksam durch. Kreuze an: richtig (R) oder falsch (F)!

Przeczytaj uważnie tekst, a następnie zaznacz: prawda (R) lub fałsz (F)!

Das politische System der Bundesrepublik Deutschland

Die Bundesrepublik Deutschland ist eine parlamentarische Demokratie. Das heißt, dass das vom Volk gewählte Parlament - der Deutsche Bundestag über die Politik entscheidet. Die gesetzliche Anzahl seiner Mitglieder beträgt 598. Die tatsächliche Anzahl ist aufgrund von Überhangmandaten meist höher.

Alle vier Jahre finden in Deutschland Bundestagswahlen statt. Bundestagsabgeordnete werden von den stimmberechtigten Bürgerinnen und Bürgern gewählt. Ins Parlament ziehen die Parteien ein, die bei der Wahl mindestens 5% aller Stimmen erhalten haben. Es gilt nämlich die „5% - Klausel“. Proportional zu der Zahl der Stimmen bekommen sie dann Sitze im Bundestag.

Der Bundestag hat die Gesetzgebungsfunktion, d.h. er kann Gesetze beschließen, wählt den Bundeskanzler und kontrolliert die Bundesregierung. Das Gebäude, in dem der Bundestag tagt, ist seit 1999 der Reichstag in Berlin. 2009 wurde der aktuelle 17. Deutsche Bundestag gewählt. Er besteht insgesamt aus 620 Abgeordneten. Ursprünglich gab es 24 Überhangmandate, jetzt noch 22. Der CDU-Politiker Norbert Lammert ist Bundestagspräsident.

Die Bundesrepublik Deutschland ist eine Föderation von 16 Ländern. Diese Bundesländer haben eigene Parlamente – Landtage und Regierungen. An der Spitze jeder Landesregierung steht ein Ministerpräsident. Die Länder bestimmen auch Politik auf Bundesebene mit. Jedes Land ist durch Mitglieder seiner Landesregierung im Bundesrat vertreten. Der Bundesrat ist die zweite Parlamentskammer.

Der Bundespräsident ist das Staatsoberhaupt der Bundesrepublik Deutschland und hat hauptsächlich repräsentative Aufgaben. Er wird alle fünf Jahre von der Bundesversammlung gewählt und ist überparteilich. Die Bundesversammlung setzt sich zu gleichen Teilen aus Ländervertretern sowie den Bundestagsabgeordneten zusammen.

Die wirkliche ausführende Gewalt verkörpert der Bundeskanzler.

Die oberste Recht sprechende Behörde ist das Bundesverfassungsgericht.

Die wichtigsten Parteien in der Bundesrepublik Deutschland sind:

- die CDU
- die CSU
- die FDP
- die Grünen/ die Linken
- die SPD

Sie erhalten in der Regel mehr als 5% der Wählerstimmen. Es gibt daneben noch einige kleinere Parteien, aber sie haben keine Sitze im Bundestag.

RICHTIG (R) ODER FALSCH (F)?

	R	F
1. Die Bundesrepublik Deutschland ist eine parlamentarische Demokratie.		
2. Die gesetzliche Anzahl der Mitglieder des deutschen Bundestages beträgt 592.		
3. Alle fünf Jahre finden in Deutschland Bundestagswahlen statt.		
4. Es gilt die „5% - Klausel“. Proportional zu der Zahl der Stimmen bekommen die Parteien Sitze im Bundestag.		
5. Die Bundesrepublik Deutschland ist eine Föderation.		
6. Sie besteht aus 12 Ländern.		
7. Der Bundeskanzler ist das Staatsoberhaupt der Bundesrepublik Deutschland.		
8. Der Bundespräsident wird von dem Bundestag gewählt.		
9. Das Gebäude, in dem der Bundestag tagt, ist seit 1999 der Reichstag in Berlin.		
10. Der Bundespräsident hat hauptsächlich repräsentative Aufgaben.		

3. Was gehört zusammen? Ordne zu!

Dopasuj pojęcia!

1. Bundesstaat	a. Staatsoberhaupt
2. Bundestag	b. zweite Kammer des Parlaments
3. Bundespräsident	c. Chef der Landesregierung
4. Bundesrat	d. Regierungschef
5. Minister	e. Föderation
6. Ministerpräsident	f. Parlamentarisches Organ zur Wahl des Bundespräsidenten
7. Bundeskanzler	g. Mitglieder der Regierung
8. Bundesversammlung	h. Parlament

4. Arbeitet in Paaren. Vergleicht das politische System der Bundesrepublik Deutschland mit dem politischen System in unserem Land. Was ist gleich, was ist anders? Antwortet auf die Fragen unten!

Utwórzcie pary. Porównajcie system polityczny Republiki Federalnej Niemiec z systemem politycznym w Polsce. Co jest identyczne, a co inne? Odpowiedzcie na pytania pod tabelką!

 Das politische System der Bundesrepublik Deutschland	 Das politische System in Polen

1. Wie heißt das Parlament in der Bundesrepublik Deutschland? Wie heißt es in Polen?
2. Wie oft wird es gewählt?
3. Hat es eine oder zwei Kammern?
4. Wie viele Abgeordnete hat es?
5. Gibt es die „5%-Klausel“?
6. Wie heißen die wichtigsten Parteien?
7. Gibt es Regionalparlamente?
8. Wer bestimmt den Regierungschef?
9. Welche Aufgaben und Funktionen hat das Staatsoberhaupt?
10. Wie wird die Regierung gebildet? (Wer ernennt die Minister?)
11. Wer ist Staatsoberhaupt?
12. Wie oft und von wem wird er gewählt?

Na płycie CD znajdziesz załączniki do tej lekcji.

Zař. 6

Załącznik nr 6

Parteien in Deutschland

1. Schreibe die vollständigen Namen der folgenden Parteikürzel auf! Recherchiere, wenn nötig im Internet!

Rozwiń skróty nazw partii. Jeřli ich nie znasz, to sprawdź w Internecie!

- CDU – .....
- CSU – .....
- SPD – .....
- FDP – .....

Zwei Parteien sind im Bundestag vertreten, deren Namen nicht in einem Kürzel zusammengefasst werden. Schreibe die vollständigen Namen von diesen Parteien auf! Obecnie w Bundestagu zasiadają przedstawiciele dwóch partii. Nazwy ich nie mają skrótów. Napisz je poniżej!

- .....
- .....

Parteien in Polen

2. Übersetze die Namen der folgenden Parteien ins Polnische! Recherchiere, wenn nötig im Internet! Przetłumacz na język polski nazwy następujących partii. Jeřli zadanie jest dla ciebie zbyt trudne, poszukaj pomocy w Internecie!

- Bürgerplattform
.....
- Recht und Gerechtigkeit
.....
- Bund der Demokratischen Linken
.....
- Polnische Volkspartei
.....
- Palikot – Bewegung
.....

Zař. 7

Załącznik nr 7

A2/A2+

Interessiert ihr euch für Politik? Bildet 4 Kleingruppen und recherchiert im Internet zum gewählten Thema. Präsentiert dann eure Ergebnisse dem Rest der Klasse. Entscheidet euch für eine Präsentationsform (z.B. PowerPoint – Präsentation, Poster, Wandzeitung)!

Czy interesujecie się polityką? Utwórcie 4 małe grupy i poszukajcie w Internecie informacji na jeden z wybranych tematów. Wyniki swojej pracy przedstawcie reszcie klasy. Ustalcie, w jakiej formie je zaprezentujecie (prezentacja w PowerPoint, plakat, gazetka)!

Arbeitsgruppe 1

Die aktuelle Sitzverteilung im Deutschen Bundestag nach Parteien und die Sitzverteilung im polnischen Sejm.

Arbeitsgruppe 2

Der persönliche Werdegang (Schule, Beruf) der gegenwärtigen Bundeskanzlerin Angela Merkel und des polnischen Regierungschefs Donald Tusk (mit Bildern).

Arbeitsgruppe 3

Zwei Abgeordnete eures Wahlkreises mit Bild, Werdegang und Beruf.

Arbeitsgruppe 4

Ein fiktives Interview mit einem Abgeordneten, der nach seinen Voraussetzungen und Qualifikationen für sein Parlamentsmandat gefragt wird.

Zař. 8

Załącznik nr 8

Schreibt einen Text über das politische System in Polen (maximal 200 Wörter)!
Napisz tekst o systemie politycznym w Polsce (maksymalnie 200 wyrazów)!

Über Politik mit der Maus

... czyli o serwisach internetowych poświęconych tematom politycznym itp.

Temat historii i polityki jest poruszany w Internecie na bardzo wielu stronach. W jednym z wcześniejszych numerów „Nauczaj lepiej” polecałismy już Państwu niektóre z nich, np. firmowaną przez Deutsches Historisches Museum stronę WWW „Lebendiges virtuelles Museum online (LeMO)” (www.dhm.de/lemo). Tym razem chcielibymy zwrócić Państwa uwagę na kilka stron, które zawierają informacje na temat aktualnych wydarzeń politycznych, życia parlamentarnego w Niemczech. Na kilka z nich wskazaliśmy już w artykule „Modell Europa Parlament” w tym wydaniu „Nauczaj lepiej” (patrz „Tipp von der Maus”). Poniżej umieszczamy jeszcze kilka propozycji.

www.parlamentsprofi.de to strona firmowana przez niemiecki Bundestag (www.bundestag.de). Przeznaczona jest ona dla tych wszystkich, którzy chcą poznać odpowiedź na pytanie: „Hast Du das Zeug zum Spitzenpolitiker?” Dla osób na niższym poziomie biegłości językowej interesująca może być podstrona „Was weißt du?”, na której znajduje się quiz z dwunastoma

ben des Bundestages”, „Die sieben Kanzler und eine Kanzlerin”, „... und was machen die Fraktionen?” itp.

Osobom poszukującym ciekawych materiałów dydaktycznych polecamy natomiast stronę firmowaną przez Bundeszentrale für politische Bildung: www.bpb.de. W rubryce „Politik” znajdziemy tu świetnie opracowane materiały (najczęściej dostępne jako darmowy download w formacie pdf; część materiałów można także za drobną opłatą zamawiać w formie drukowanej) wyjaśniające istotę niemieckiego federalizmu, zasady przeprowadzania wyborów parlamentarnych itp. (patrz rubryka „24 x Deutschland”). Warto zajrzeć także do pozostałych rubryk, np. „Geschichte” lub „Gesellschaft”, lub skorzystać z dostępnych tu materiałów encyklopedycznych (patrz rubryka „Nachschlagen”). Gotowe scenariusze lekcji na tematy polityczne znajdują się natomiast w rubryce „Lernen”. Nie są one wprawdzie adresowane do osób uczących się języków obcych. Z pewnością dadzą się jednak do tego celu zaadaptować.

stoma pytaniami dotyczącymi niemieckiego parlamentu, np. „Der Deutsche Bundestag befindet sich im Gebäude des ehemaligen Reichstages. Über dem Haupteingang sieht man eine aus Kanonen gegossene Inschrift. Wie lautet sie? a) Wir sind das Volk, b) Alle Macht geht vom Volke aus, c) Dem deutschen vom Volke”. Uczniowie o wyższym poziomie biegłości językowej mogą natomiast spróbować zabrać głos w jednej z dyskusji w rubryce „Wie überzeugend bist du?”.

www.mitmischen.de to strona, na której znajdziemy podane w stosunkowo przystępnej i bogato ilustrowanej formie informacje o niemieckich politykach, parlamencie itp. Szczególnie warta polecenia jest rubryka „Verstehen” a w niej rubryka „Wissen”. Znajdziemy tutaj artykuły na tematy takie, jak „Die Aufga-

¹ Dr Sebastian Chudak jest adiunktem w Instytucie Filologii Germańskiej im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Tylko u nas przeczytacie w 2013 r.

Filme im DaF – Unterricht

Propozycja dydaktyzacji kilku krótkich filmów

Menschlicher Körper/Gesundheit/Körperpflege

materiały dotyczące szeroko pojętego zakresu tematycznego związanego z ochroną zdrowia i pielęgnacją ciała

- Körper, Körperpflege
- Befinden, ärztliche Behandlung
- Krankheit, Unfall, Behinderung

Sport aktuell

dydaktyzacja materiałów o aktualnych wydarzeniach sportowych

Theater und klassische Musik

materiały z zakresu tematycznego dotyczącego teatru i muzyki

Berufsausbildung/Weiterbildung

dydaktyzacja materiałów z zakresu: Kształcenie zawodowe i dalsza edukacja/ doksztalcanie się

Menschliche Süchte (Rauchen, Drogen, Alkoholismus)

dydaktyzacja materiałów z zakresu: nałogi

WARUNKI PRENUMERATY NA 2013 ROK

I. PRENUMERATA ZA POŚREDNICTWEM WYDAWCY

Zamawiając roczną prenumeratę za pośrednictwem wydawcy, otrzymujecie Państwo rabat w wysokości 5% od ceny czasopisma.

Prenumeratę za pośrednictwem Wydawcy można zamówić:

- **przez Internet**, zakładka „Prenumerata” na stronie www.edupress.pl i w sklepie internetowym www.raabe.com.pl
- **e-mailem**: prenumerata@raabe.com.pl; ■ **telefonicznie**, pod numerem (22) 244 84 78, (22) 244 84 07; ■ **faksem**, z dopiskiem „Prenumerata”, fax: (22) 244 84 10;
- **listownie**, pod adresem: Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza Sp. z o.o. Wola Plaza, ul. Młynarska 8/12, 01-194 Warszawa

Liczba wydań w 2013 r. (I i II półrocz)	Tytuł czasopisma	Cena 1 wyd. w 2013 r. (w tym 5% VAT)	Prenumerata roczna 2013 r. (w tym 5% VAT)	Prenumerata na I półrocz 2013 r. (w tym 5% VAT)
MIESIĘCZNIKI 11 (6+5)	Matematyka	16,50	181,50	99,00
	Polonistyka	17,50	192,50	105,00
	Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne	19,50	214,50	117,00
	Wychowanie w Przedszkolu z dodatkiem „Poradnik Prawny Nauczyciela i Dyrektora Przedszkola”	18,50	203,50	111,00
	Życie Szkoły (dla nauczycieli klas 1–3)	18,50	203,50	111,00
DWUMIESIĘCZNIKI 6 (3+3)	Biologia w Szkole	19,50	117,00	58,50
	Chemia w Szkole	19,50	117,00	58,50
	Fizyka w Szkole	19,50	117,00	58,50
	Geografia w Szkole	19,50	117,00	58,50
	Wiadomości Historyczne	19,50	117,00	58,50
	Język Niemiecki. Nauczaj lepiej!	22,50	135,00	67,50
	Emocje – czasopismo wychowawców, pedagogów i psychologów oraz rodziców	16,50	99,00	49,50

II. PRENUMERATA DOSTARCZANA PRZEZ FIRMY KOLPORTERSKIE:

1. RUCH SA – przez Telefoniczne Biuro Obsługi Klienta – czynne w godzinach 7⁰⁰–18⁰⁰ (koszt połączenia wg taryfy operatora):
  - połączenie z telefonów stacjonarnych 801 800 803 i z telefonów komórkowych +48 (22) 717 59 59
  - Zamówienia na prenumeratę krajową w wersji papierowej przyjmują Zespoły Prenumeraty właściwe dla miejsca zamieszkania klienta: www.prenumerata.ruch.com.pl, e-mail: prenumerata@ruch.com.pl
  - Prenumerata ze zleceniem wysyłki za granicę: +48 (22) 693 67 75, www.ruch.pol.pl, e-mail: prenumerata@ruch.com.pl
2. GARMOND PRESS – www.garmondpress.pl, tel. (22) 836 70 08, (22) 836 69 21
3. KOLPORTER S.A. – Prenumeratę instytucjonalną można zamawiać w oddziałach firmy Kolporter S.A. na terenie całego kraju. Informacje na stronie internetowej www.kolporter.com.pl

III. PRENUMERATA DOSTARCZANA PRZEZ POCZTĘ POLSKĄ:

4. Zamówienia we wszystkich urzędach pocztowych lub u listonoszy. Zamówienia drogą elektroniczną – www.poczta-polska.pl/prenumerata. Infolinia: działa w dni robocze w godzinach 8:00–20:00:
  - dla korzystających z telefonów stacjonarnych – 801 333 444 (opłata jak za połączenie lokalne)
  - dla korzystających z telefonów komórkowych i z zagranicy – (+48) 43-842-06-00 (opłata wg cennika operatora) 801 333 444.

IV. PRENUMERATA ZAMAWIANA PRZEZ KIOSK24

- www.kiosk24.pl Katalog Edukacja, Oświata.

Zamów prenumeratę przez Internet edupress.pl kiosk24.pl raabe.com.pl

Czasopisma pedagogiczne **Twoim ATUTEM!**

Zamów prenumeratę

Redakcja Czasopism Pedagogicznych EduPress, Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza Spółka z o.o.
Wola Plaza, ul. Młynarska 8/12, 01-194 Warszawa
tel. 22 244 84 78, faks 22 244 84 10, e-mail: prenumerata@raabe.com.pl

www.edupress.pl

Prüfungslink

Projektlink

Spaßlink

Chcesz dowiedzieć
się więcej o Edukacji
XXI wieku?

Kommunikationslink

Grammatiklink

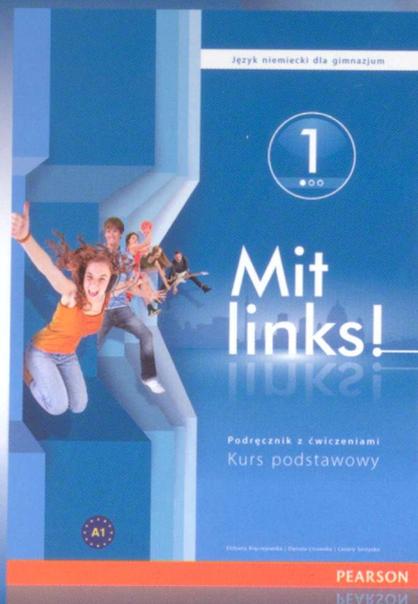
Aussprachelink

Strategielink

Englischlink

Weblink

Wejdź na
www.pearson.pl/niemiecki
i obejrzyj cykl filmów
szkoleniowych.

PEARSON